

mulier instituut

Evaluatie Gelders jaar van het aangepast sporten

Maxine de Jonge

Caroline van Lindert

Evaluatie Gelders jaar van het aangepast sporten

In opdracht van de provincie Gelderland

Maxine de Jonge
Caroline van Lindert

© Mulier Instituut
Utrecht, juni 2019

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Onderzoeksdoelstellingen	7
1.2 Methode	7
1.3 Leeswijzer	10
2. Behaalde resultaten en effecten	11
2.1 Middelen	11
2.2 Activiteiten	11
2.3 Prestaties	11
2.4 Effecten	12
2.5 Bevorderende en belemmerende factoren	14
2.6 Advies	15
3. Resultaten onderzoek bekendheid en betrokkenheid	16
3.1 Bekendheid	16
3.2 Betrokkenheid	17
3.3 Opbrengst en beoordeling van het themajaar	17
3.4 Toekomst	22
4. Conclusies en aanbevelingen	25
4.1 Doelstellingen projectplan	25
4.2 Aanbevelingen	29
Bijlagen 32	
Bijlagen hoofdstuk 1	32
Bijlagen hoofdstuk 2	33
Bijlagen hoofdstuk 3	42

Samenvatting

De provincie Gelderland en de Gelderse Sport Federatie hebben samen in 2018 het ‘Gelders Jaar van het Aangepast Sporten’ uitgevoerd, met de campagne ‘Gelderland sport onbeperkt’ als de voornaamste drager van het themajaar. Het streven van de campagne was om zoveel mogelijk aandacht voor aangepast sporten te creëren, met als uiteindelijk doel dat meer mensen met een beperking zijn geïnspireerd om te sporten, de mogelijkheden voor sport voor mensen met een beperking zijn vergroot en dat de Gelderlander zich verbonden voelt met aangepast sporten. Daarnaast zijn binnen het projectplan negen doelstellingen voor het themajaar opgetekend over samenwerking, zichtbaarheid, bereik, publiciteit en effecten van het themajaar op sportdeelname en beleid.

Het doel van dit onderzoek is driedelig:

- Inzichtelijk maken welke middelen zijn besteed en tot welke activiteiten deze middelen hebben geleid.
- Zo goed mogelijk inzicht verstrekken in de mate waarin aan de negen doelen is voldaan.
- Kennis verwerven over de organisatie en evaluatie van een themajaar en aanbevelingen geven voor het organiseren van toekomstige themajaren.

Door middel van een verdiepend interview met de projectleiders van de provincie Gelderland en de Gelderse Sport Federatie (GSF) en een online enquête onder 508 respondenten, heeft het Mulier Instituut deze onderzoeksvragen in kaart gebracht.

De provincie verstreekte diverse middelen om de negen doelstellingen uit het projectplan te realiseren: een begrotingssubsidie voor de GSF, eigen personele inzet vanuit de provincie, sponsoring tijdens evenementen, subsidies voor organisaties en evenementen, het eigen netwerk en communicatiemiddelen van de provincie. De belangrijkste uitgevoerde activiteiten om de beoogde doelstellingen in het projectplan te realiseren waren het ontwikkelen en inzetten van diverse communicatiemiddelen, inzetten van ambassadeurs, het organiseren van bijeenkomsten en contact houden met diverse betrokkenen.

Op basis van het interview, aanvullende documenten, en de resultaten van de enquête wordt geconcludeerd dat vijf van de negen doelstellingen uit het projectplan zijn behaald. Dat zijn:

- Minimaal 8 sporters met een beperking hebben zich als ambassadeur ingezet voor het jaar van aangepast sporten door bijvoorbeeld clinics, presentaties of interviews te geven en info op sociale media te delen.
- 20.000 unieke bezoekers hebben de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bezocht
- Via minimaal 20 artikelen in regionale bladen en 20 video-items via Omroep Gelderland is publiciteit behaald.
- Bij minimaal 8 evenementen zijn side-events voor sport voor mensen met een beperking georganiseerd.
- Sportverenigingen en andere organisaties bieden blijvend mogelijkheden voor sporters met een beperking. Minimaal 5 verenigingen hebben in 2018 een concreet sportaanbod voor mensen met een beperking opgezet, of hun sportaanbod vergroot.

Drie doelstellingen zijn niet SMART geformuleerd. Dit maakt het moeilijk om concreet te beoordelen of ze wel of niet zijn behaald. Van één van de negen doelstellingen kan geconcludeerd worden dat deze niet is behaald.

Een van de grootste successen, volgens de projectleiders en de respondenten van de enquête, was de groei in aandacht voor sport voor mensen met een beperking. Meer dan de helft van de respondenten die

bekend zijn met het themajaar vindt dat het themajaar de aandacht voor sport voor mensen met een beperking heeft vergroot. Respondenten van de online enquête beoordelen het themajaar met een gemiddeld rapportcijfer van 6,9.

De zichtbaarheid van de communicatiecampagne is terug te vinden in de door respondenten benoemde succesfactoren en de toelichtingen bij de hoge rapportcijfers. Respondenten van de online enquête plaatsen ook kanttekeningen bij de focus op communicatie. Een deel van hen is van mening dat de focus op aandacht en communicatie juist te groot is geweest, waardoor de blijvende effecten van het themajaar beperkt zijn. Het feit dat respondenten die bekend en betrokken zijn bij het themajaar zich zorgen maken over de blijvende effecten, is een indicatie voor hun belangstelling voor sport voor mensen met een beperking, wat als positief kan worden gezien.

Het themajaar is een goede eerste stap geweest om een fundament te leggen en draagvlak en aandacht te creëren voor sport voor mensen met een beperking. Het is van belang om aandacht te schenken aan de borging van dit draagvlak. Enkele manieren om dit te doen zijn: gemeenten stimuleren om in het lokaal sportakkoord dat zij mogelijk met partijen gaan ondertekenen expliciet aandacht te besteden aan afspraken over het stimuleren van inclusieve sport voor mensen met een beperking, samenwerking tussen partijen onderling faciliteren, kennis verzamelen en verspreiden, en initiatieven financieel ondersteunen.

1. Inleiding

Sport voor mensen met een beperking is een van de thema's binnen het programma 'Gelderland Sport! 2016-2019' dat in november 2015 door de provincie Gelderland is vastgesteld. Binnen dit programma is het Gelders Sportakkoord gelanceerd¹. Het doel van dit akkoord is een vitale, sportieve en aantrekkelijke Gelderse sportregio te realiseren door kracht, kennis en inzet met elkaar te bundelen. Meer dan 100 partners tekenden dit akkoord¹. Een belangrijk thema in dit akkoord is aangepast sporten. Dit is de aanleiding geweest om 2018 uit te roepen tot 'Jaar van het aangepast sporten'.

De Gelderse ambities op het gebied van sport voor mensen met een beperking zijn in het projectplan 'Gelderland sport onbeperkt. Gewoon. Sporten.' voor de periode januari 2018 - maart 2019 in doelstellingen, activiteiten en een aanpak uitgewerkt. De campagne 'Gelderland sport onbeperkt' is de voornaamste drager van het themajaar. De doelstelling van deze communicatieve campagne is om zoveel mogelijk aandacht te creëren voor aangepast sporten, waardoor uiteindelijk meer mensen met een beperking gaan sporten².

De provincie Gelderland is initiatiefnemer van de campagne en heeft de Gelderse Sport Federatie (GSF) gevraagd om de coördinatie, communicatie en uitvoering van dit project op zich te nemen. Beide partijen zijn gezamenlijk eindverantwoordelijk voor de resultaten die met dit project worden behaald. Voor de bredere uitvoering is een kerngroep geformeerd, bestaande uit Topsport Gelderland, NOC*NSF, Esther Vergeer Foundation en Uniek Sporten.

In het projectplan 'Gelderland sport onbeperkt. Gewoon. Sporten.' (van 19 februari 2018) is opgetekend dat het jaar van het aangepast sporten eind december 2018 is geslaagd als de volgende doelstellingen zijn behaald:

1. Er zijn meer mensen met een beperking geïnspireerd om te gaan bewegen/sporten.
2. Beleidsbepalers, zoals zorgorganisaties en gemeenten hebben sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid opgenomen of de intenties daarvoor kenbaar gemaakt.
3. Minimaal 50 partners hebben bijgedragen aan het jaar van het aangepast sporten door het genereren van aandacht voor 'Gelderland sport onbeperkt' op hun eigen kanalen. Daarnaast hebben de partners die deelnemen aan het jaar zichzelf en elkaar weten te versterken.
4. Minimaal 8 sporters met een beperking hebben zich als ambassadeur ingezet voor het jaar van het aangepast sporten door bijvoorbeeld clinics, presentaties of interviews te geven en info op sociale media te delen.
5. 'Gelderland sport onbeperkt' is zichtbaar gemaakt tijdens de vier grote evenementen die voor mensen met een beperking worden georganiseerd in Gelderland. Hierbij gaat het om de Special Olympics, de World Team Cup Tennis, De Wheelchair Double Masters en het WK zitvolleybal.
6. De website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt heeft 20.000 unieke bezoekers gekregen.
7. Er is publiciteit gegenereerd via minimaal 20 artikelen in regionale bladen en 20 video-items via Omroep Gelderland.
8. Bij minimaal 8 evenementen zijn side-events voor sport voor mensen met een beperking georganiseerd.

¹ Provincie Gelderland (2017). *Ambitieverklaring Gelders Sportakkoord*. Arnhem: Provincie Gelderland.

² Gelderse Sport Federatie (2018). *Projectplan Gelderland sport onbeperkt*. Arnhem: Gelderse Sport Federatie

9. Sportverenigingen en andere organisaties bieden blijvend mogelijkheden voor sporters met een beperking. Minimaal 5 verenigingen hebben in 2018 een concreet sportaanbod voor mensen met een beperking opgezet, of hun sportaanbod vergroot.

Wanneer deze doelstellingen zijn gerealiseerd, zijn naar verwachting mensen met een beperking geïnspireerd om te gaan sporten, zijn de mogelijkheden voor sport voor mensen met een beperking vergroot en zal de Gelderlander verbonden zijn met sport voor mensen met een beperking.

Dit rapport gaat in op de vraag in hoeverre de beoogde doelstellingen van het themajaar zijn behaald, diverse partijen betrokken en bekend zijn met het themajaar en wat de verwachte en ervaren effecten van het themajaar zijn. Het rapport bevat tevens een advies voor het uitvoeren van toekomstige themajaren en/of projecten op het gebied van sport voor mensen met een beperking.

1.1 Onderzoeksdoelstellingen

Het doel van het onderzoek is driedelig:

- Inzichtelijk maken welke middelen zijn besteed en tot welke activiteiten deze hebben geleid.
- Zo goed mogelijk inzicht verstrekken in de mate waarin aan de hiervoor geschetste negen doelen is voldaan.
- Kennis verwerven over de organisatie en evaluatie van een themajaar en aanbevelingen voor het organiseren van toekomstige themajaren.

Het is belangrijk om te aan te geven dat dit onderzoek geen effectmeting is geweest. Omdat voorafgaand aan de start van het themajaar geen nulmeting heeft plaatsgevonden, kunnen geen uitspraken worden gedaan over de vraag in welke mate het themajaar de in het rapport beschreven resultaten veroorzaakte. Mogelijk hebben ook andere omstandigheden, los van het themajaar, de waargenomen resultaten beïnvloed. Ter illustratie: in de periode van het themajaar vond een aantal (inter)nationale evenementen voor sport voor mensen met een beperking plaats in Gelderland, die ook plaats zouden vinden zonder het themajaar (Special Olympics Nationale Spelen, World Team Cup, WK zitvolleybal). Het is lastig om de effecten van deze evenementen en de evenementen die speciaal in het kader van het themajaar zijn georganiseerd te onderscheiden. Het is mogelijk dat deze evenementen en het themajaar elkaar wederzijds hebben versterkt.

1.2 Methode

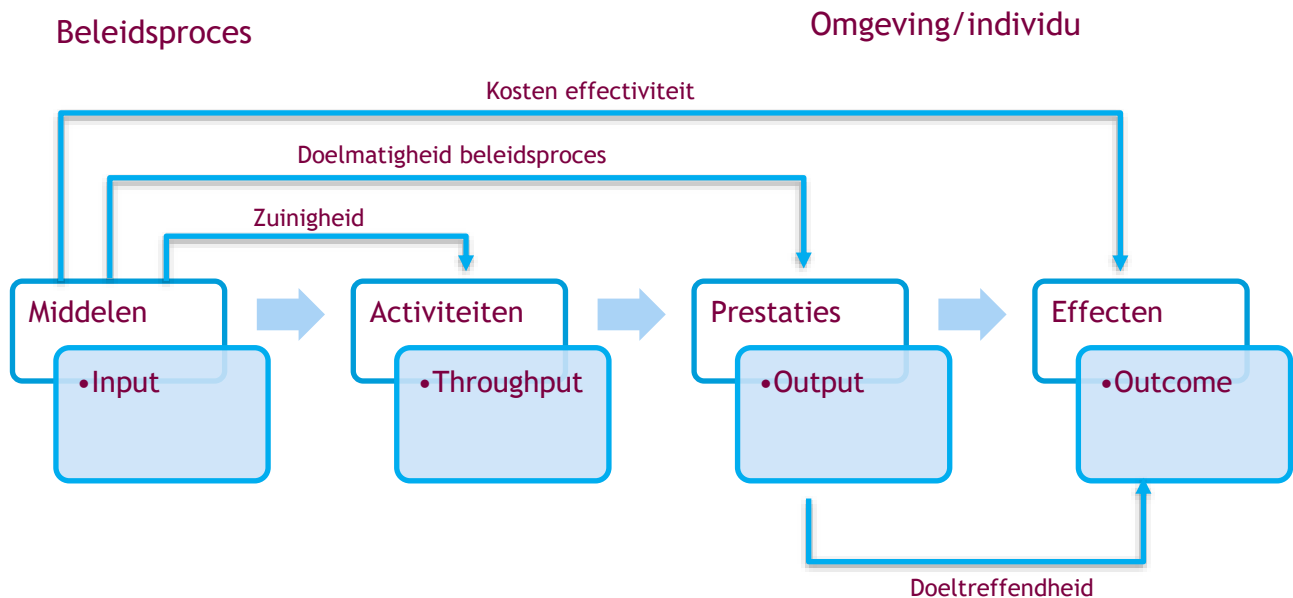
Om de geformuleerde onderzoeksdoelen te realiseren zijn drie deelonderzoeken uitgevoerd.

Kick-off sessie

Tijdens deze bijeenkomst met de twee projectleiders van de Gelderse Sport Federatie en de provincie, heeft het Mulier Instituut een verdiepend interview gehouden over het themajaar en de campagne. Bestede middelen, uitgevoerde activiteiten, betrokken partijen en partners, prestaties en (on)verwachte effecten van het themajaar en de campagne zijn geïnventariseerd. Bevorderende en belemmerende factoren voor een succesvol verloop van het themajaar, en adviezen voor de organisatie van een toekomstig themajaar, kwamen tijdens de bijeenkomst aan de orde.

De kick-off sessie had als voornaamste doel om input voor de (gedeeltelijke) beantwoording van de onderzoeksvragen te verzamelen. De input is aan de hand van de indicatoren van het MAPE-model³ (Middelen, Activiteiten, Prestaties, Effecten) verzameld (figuur 1.1). Het model helpt om op gestructureerde wijze een inventarisatie van ingezette middelen, uitgevoerde activiteiten, resultaten en ervaren effecten van het Gelders Jaar van het Aangepast Sporten te maken.

Figuur 1.1 MAPE-model



Bron: Bouckaert & Auwers, 1999.

De negen doelstellingen die in het projectplan van het themajaar zijn beschreven (zie ook paragraaf 1.1) zijn, samen met de projectleiders van de GSF en de provincie, naar 'prestaties' of 'effecten' onderverdeeld, volgens de indicatoren van het MAPE-model (figuur 1.2). Vervolgens zijn hieraan middelen en activiteiten gekoppeld die tijdens het themajaar zijn ingezet en uitgevoerd om de beoogde prestaties en effecten te bereiken. Deze middelen en activiteiten zijn door de projectleiders van de provincie en GSF ingezet en kunnen we beschouwen als het 'productieproces' waarin andere partijen zijn gestimuleerd om aan de slag te gaan. Ter illustratie: doel 8 was bijvoorbeeld om acht side-events te organiseren. In het onderzoek beschouwen we dit als een doelstelling op prestatieniveau, maar de organisatie van de side-events kan ook als een activiteit worden gezien. De provincie en de GSF hebben deze side-events echter niet zelf georganiseerd, maar zij hebben contact opgenomen met andere partijen om deze side-events te organiseren. In dit onderzoek gaan we na of deze acht side-events daadwerkelijk hebben plaatsgevonden om dit als een behaalde prestatie te kunnen beschouwen.

In hoofdstuk 2 geven wij een beschrijving van de ingezette middelen en activiteiten, en van de prestatie- en effectdoelen. Het verdiepend interview met de twee projectleiders van de Gelderse Sport Federatie en de provincie Gelderland, in combinatie met een communicatiekalender, publiciteitsdocumenten en data van het bedrijf Online Slimmerik over de online mediacampagne, waren hiervoor de bronnen. In bijlage B1.1 is een toelichting te vinden van de begrippen van het MAPE-model.

³ Bouckaert, Geert & Tom Auwers (1999). Prestaties meten in de overheid. Brugge (B): Die Keure.

Figuur 1.2 Indeling doelstellingen projectplan naar prestaties en effecten



Evaluatie onlinecampagne 'Gelderland sport onbeperkt'

Het bedrijf Online Slimmerik heeft in opdracht van de GSF, een betaalde Facebookcampagne ingezet. Online Slimmerik heeft gekeken naar mensen die een initiële interesse hadden in het onderwerp 'sporten met een beperking' en aan deze mensen verdiepende content geboden. Op deze manier werden verhalen getoond aan een relevante doelgroep met mogelijke interesse in het onderwerp. Op basis van rapportages van het bedrijf Online Slimmerik is in hoofdstuk 2 beschreven hoeveel bezoekers de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt in 2018 heeft getrokken als gevolg van de Facebookcampagne. Het betreft ook gegevens over de efficiëntie van de Facebookcampagne (bijvoorbeeld hoe vaak en hoe lang berichten worden gelezen) en de populairste berichten. Daarnaast heeft Uniek Sporten tussen januari 2018 en december 2018 de gegevens over het bezoek van en de activiteit op de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bijgehouden. Dit betreft informatie zoals de meest populaire berichten, de gemiddelde tijd op een pagina, de leeftijd en het geslacht van bezoekers, en hoe de bezoekers op de website komen. Deze resultaten zijn in hoofdstuk 2 te vinden.

Online enquête bekendheid, betrokkenheid en verwachte effecten

Het Mulier Instituut heeft een online enquête uitgezet onder sportorganisaties uit de provincie Gelderland, evenementorganisatoren, projectambassadeurs, zorgorganisaties en beleidsmedewerkers. De ambassadeurs van de campagne zijn sporters met een beperking. Het doel van de enquête was om de bekendheid, de betrokkenheid, de (verwachte) effecten en eventuele impact van het themajaar te meten. De Gelderse Sport Federatie heeft de contactgegevens van 1.846 mensen en organisaties aan het Mulier Instituut doorgegeven, waarvan 508 respondenten de enquête hebben ingevuld (respons van 28%).

Het verzendbestand bestond uit alle Gelderse sportverenigingen (n=1.763) en organisaties van wie de GSF wist dat ze met het themajaar bekend waren (n=83). Bij de sportorganisaties zijn respondenten die niet bekend zijn met het themajaar ook bewust uitgenodigd om het bereik van het themajaar beter in beeld te brengen. Zie tabel 1.1 voor een overzicht van de respondenten.

Tabel 1.1 Steekproef en respons enquête (in aantallen en procenten, n=1846)

Soort respondent	Uitgenodigd (n=1.846)	Respons* (n)	Respons per doelgroep (%)
Sportorganisaties	1.795	458	90
Zorgorganisaties	6	2	<1
Evenementenorganisatoren	11	10	2
Gemeenten	11	8	2
Projectambassadeurs	15	17	3
Overige respondenten	8	13	3
Totaal	1.846	508	100

Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

* Het Mulier Instituut heeft in samenwerking met de GSF organisaties in de vooropgestelde categorieën ingedeeld, maar tijdens het invullen van de enquête hebben enkele respondenten zich in een andere categorie ingedeeld. Deze cijfers zijn op de indeling van de respondenten gebaseerd. Daarom is de respons voor sommige doelgroepen hoger dan uitgenodigd.

Sportorganisaties, evenementenorganisatoren en gemeenten hebben een aantal doelgroepspecifieke vragen beantwoord. Sommige van deze vragen zijn als achtergrondvariabelen in de analyse meegenomen, bijvoorbeeld de grootte van een sportorganisatie. Daarnaast zijn vragen voor alle respondenten over bekendheid en betrokkenheid als achtergrondvariabelen in de analyse meegenomen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de middelen en activiteiten die zijn ingezet en uitgevoerd om de beoogde doelstellingen te behalen die in het projectplan zijn beschreven. Daarnaast gaan we in op de ervaren belemmerende en bevorderende factoren bij het uitvoeren van de campagne en het bereiken van de doelen van het themajaar. In hoofdstuk 3 bespreken we de bekendheid, betrokkenheid en verwachte effecten van het themajaar onder sportorganisaties, evenementorganisatoren, projectambassadeurs, campagnepartners en beleidsmedewerkers. We sluiten het rapport af met aanbevelingen voor de organisatie van toekomstige themajaren en/of projecten met betrekking tot sport voor mensen met een beperking.

2. Behaalde resultaten en effecten

In dit hoofdstuk beschrijven wij op basis van het verdiepende interview met de twee projectleiders van het themajaar en aanvullende documenten, welke middelen en activiteiten zijn ingezet en welke resultaten en effecten met het themajaar zijn behaald (in bijlage B2.1 zijn de middelen, activiteiten, prestaties en effecten van het themajaar in het MAPE-model ingevuld). Wij brengen deze resultaten op een meer verhalende manier voor het voetlicht. In dit hoofdstuk bespreken we ook welke factoren een bevorderende dan wel belemmerende rol hebben gespeeld bij een succesvolle uitvoering van het themajaar.

2.1 Middelen

De provincie verstrekke diverse middelen om de negen doelstellingen in het projectplan te realiseren: een begrotingssubsidie voor de GSF, eigen personele inzet vanuit de provincie, sponsoring tijdens evenementen, subsidies voor organisaties en evenementen, het eigen netwerk en communicatiemiddelen van de provincie. Een deel van de begrotingssubsidie werd gebruikt om communicatiemiddelen in te kopen of te maken, zoals advertenties, een promotievideo, klappers, banners, dranghekdoeken, brochures, en een promotiekit voor campagnepartners. Een extra medewerker (0,8 fte) is aangesteld om de doelstellingen te realiseren. De totale subsidieverlening bedroeg € 150.000 (zie bijlage tabel B2.2) Deze evaluatie was niet gericht op het bepalen van de doelmatigheid van het beleidsproces of de kosteneffectiviteit van de ingezette middelen voor het themajaar. Exacte begrotings- en realisatiecijfers zijn dan ook niet in deze rapportage opgenomen.

2.2 Activiteiten

De provincie was de initiatiefnemer van het themajaar en de GSF was verantwoordelijk voor de coördinatie, communicatie en uitvoering van de campagne. Beide organisaties zijn eindverantwoordelijk voor het wel of niet halen van de beoogde doelstellingen. De ontwikkeling en inzet van diverse communicatiemiddelen, het inzetten van ambassadeurs, het organiseren van bijeenkomsten en contact houden met diverse betrokkenen, waren de belangrijkste uitgevoerde activiteiten om de beoogde doelstellingen in het projectplan te realiseren. De bijeenkomsten zijn georganiseerd voor specifieke groepen, o.a. wethouders, partners, ambassadeurs en onderwijspecialisten, met het doel kennis te vergroten en betrokken partijen met elkaar te verbinden. Contact houden met diverse stakeholders (partners, ambassadeurs, beleidsbepalers, pers, evenementorganisatoren), door bellen, persoonlijke afspraken, en mailen, was een kernactiviteit om bijna alle doelstellingen te halen. Volgens de projectleiders waren het contact opnemen en relatiebeheer van alle activiteiten het meest intensief qua tijd en middelen. Met de inzet van communicatie wordt het schrijven van teksten, het afnemen van interviews met stakeholders en het verzamelen van sportmomenten voor de website www.uniekspporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bedoeld. Ook het maken van content voor sociale media (Facebook, Twitter, Instagram) en het delen van interessante berichten voor de doelgroep behoren daartoe.

2.3 Prestaties

Zeven van de negen prestatie- en effectdoelen (figuur 1.2, doelstellingen 2, 4 t/m 9) zijn (deels) gehaald afgaande op de input uit het interview en de aanvullende documenten.

- De provincie en de GSF zijn er niet in geslaagd om 50 partners bij de campagne te betrekken. Het totaal kwam uit op 31 partners (projectplan doel 3, zie bijlage tabel B2.3).
- 16 ambassadeurs hebben aan het themajaar bijgedragen, 8 meer dan beoogd (projectplan doel 4, zie bijlage tabel B2.4).

- Het organiseren van een partnerbijeenkomst tijdens de World Team Cup Tennis en het verspreiden van promotiemateriaal (strandvlaggen, rolbanners, dranghekdoeken) tijdens de Special Olympics, Wheelchair Double Masters, World Team Cup Tennis, het WK zitvolleybal en de Nations League zijn ingezet om aan de zichtbaarheid van de campagne en het themajaar bij te dragen (projectplan doel 5). Dit is door de resultaten van de enquête bevestigd (hoofdstuk 3).
- Volgens onlinemarketingbedrijf Online Slimmerik hebben 18.436 bezoekers (van december 2017 t/m december 2018) via de gepromote Facebookcampagne de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bezocht (zie bijlage tabel B2.5). Het beoogde doel was 20.000 unieke bezoekers (projectplan doel 6). De verhalen van projectambassadeurs EsmeeAnne de Meulmeester en Estée Gerritsen zijn via de Facebookcampagne het meest bekeken. De gepromote Facebookcontent bereikte 384.000 unieke mensen en werd 1.447.548 keer weergegeven. De via Facebook gepromote video's hadden in totaal 88.823 relevante videovertoningen (langer dan 10 seconden bekeken, zie bijlage tabel B2.4).
- Volgens de resultaten van Uniek Sporten, hebben 25.575 unieke bezoekers de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bezocht. Het beoogde doel was 20.000 unieke bezoekers (projectplan doel 6). Deze mensen hebben de website 31.987 keer bezocht (zie bijlage tabel B2.6 en B2.7). De gemiddelde tijd op één pagina van de website was 52 seconden en de gemiddelde duur van een websitebezoek was 1 minuut en 2 seconden. Bezoekers bekeken gemiddeld 2,18 pagina's per sessie. 201 mensen hebben na het bezoek van de website 'Gelderland Sport Onbeperkt' de sportzoeker ingevuld. De websitepagina's van 'Gelderland Sport Onbeperkt' zijn vaker bezocht door vrouwen (13.215 keer) dan mannen (4.072 keer), en door mensen in de leeftijdsgroepen 25-34 jaar, 45-54 jaar, en 35-44 jaar, dan mensen in de leeftijdsgroepen 18-24 jaar, 55-64 jaar, en 65 jaar of ouder. Facebook was de meest voorkomende bron waardoor mensen op de website van 'Gelderland Sport Onbeperkt' kwamen. Overeenkomstig met Online Slimmerik zijn de verhalen van Estée Gerritsen en EsmeeAnne de Meulemeester de meest weergegeven berichten.
- 51 artikelen over het themajaar zijn in regionale kranten en op websites van diverse (sport)organisaties gepubliceerd, meer dan het dubbele van het beoogde aantal van 20 artikelen (projectplan doel 7, zie bijlage tabel B2.8).
- 26 video-items over het themajaar zijn via Omroep Gelderland gepubliceerd, meer dan de beoogde 20 video-items (projectplan doel 7, zie bijlage tabel B2.9)
- Voor mensen met een beperking zijn 15 side-events georganiseerd, bijna twee keer zoveel als de beoogde 8 side-events (projectplan doel 8, zie bijlage tabel B2.10).
- 20 sportverenigingen die zich inzetten voor sporters met een beperking zijn door sociale mediaberichten onder de aandacht gebracht om andere sportverenigingen te inspireren, en tijdens de 'Week van de unieke sporter' heeft een aantal sportverenigingen voor mensen met een beperking hun deuren opengezet (zie bijlage tabel B2.11). Dit is ver boven het beoogde doel dat vijf verenigingen hun aanbod voor mensen met een beperking concreet zouden uitbreiden of vergroten (projectplan doel 9).

2.4 Effecten

Sommige effecten zijn opgenomen in de doelstellingen van het projectplan (figuur 1.2, doelen 1 en 2), andere effecten zijn ervaren als onverwachte effecten van het themajaar. De projectleiders hebben alleen positieve effecten van het themajaar ervaren.

“Ja dat zijn veel kleine successen die het natuurlijk groot maken. Het gaat om al die speldenprikken die uiteindelijk een groot effect opleveren” - (projectleider GSF)

Beleid

Volgens de projectleiders van de GSF en de provincie heeft een deel van de beleidsbepalers sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid opgenomen of hun intenties daarvoor kenbaar gemaakt (projectplan doel 2). Dit is door beleidsbepalers via een enquête bevestigd (zie hoofdstuk 3). Het opnemen van sport voor mensen met een beperking in beleid of de intentie daarvoor kenbaar maken, was volgens de projectleiders bij gemeenten meer succesvol dan bij andere beleidsbepalers, zoals zorgorganisaties. Het succes bij de gemeenten heeft waarschijnlijk te maken met een wethouderbijeenkomst en de ‘Week van de unieke sporter’. De provincie en de GSF hebben bijgedragen aan het organiseren van dit evenement. De projectleider van de GSF heeft het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen de campagne en zorgorganisaties als moeilijker ervaren dan bij andere partners van de campagne. De projectleider van de GSF meldde dat de zorgorganisaties het nut van de campagne minder goed begrepen dan andere beleidsbepalers en dat zorgorganisaties terughoudend waren met het delen van succesverhalen op het gebied van sport voor mensen met een beperking.

Diverse bijeenkomsten voor stakeholders hebben ervoor gezorgd dat campagnepartners elkaar weten te vinden en te versterken, wat kan bijdragen aan de ontwikkeling van duurzame samenwerkingen (projectplan doel 2).

Sportdeelname

De effecten van het themajaar op de sportdeelname van mensen met een beperking zijn moeilijk te meten omdat geen nulmeting heeft plaatsgevonden. Op basis van het wel of niet bereiken van de doelstellingen uit het projectplan trekken de geïnterviewden een voorzichtige conclusie in hoeverre projectplan doel 1 is gehaald. Ambassadeurs, side-events en andere initiatieven (bijvoorbeeld de [Bushi OPEN](#), [Rowing Without Limits](#) en [Slow Sports Extra](#)) hebben mensen met een beperking diverse mogelijkheden gegeven om te sporten. Via de clinics, de side-events en de andere initiatieven kregen mensen met een beperking een kans om een sport uit te proberen en daarin plezier te ontdekken. Het is onbekend hoeveel mensen met een beperking hierdoor daadwerkelijk zijn gaan sporten. Ongeveer 200 mensen hebben de website www.gelderlandsportonbeperkt.nl gebruikt om de weg naar sport te vinden.

Onverwachte effecten

Uit het interview met projectleiders van de GSF en de provincie kwam een aantal ‘onverwachte effecten’ naar voren. Hiermee worden kansen bedoeld om het themajaar en/of de campagne te promoten, die niet in het projectplan waren voorzien en volgens de projectleiders zeer waarschijnlijk hebben bijgedragen aan het succes en de zichtbaarheid van het themajaar en/of de campagne. Een voorbeeld hiervan is de StartupDelta Summit, een economisch en op innovatie gericht evenement. Tijdens dit evenement stelde de gedeputeerde van de Provincie Jan Markink een vraag aan de deelnemers: *“Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de sportparticipatie van mensen met een beperking toeneemt?”* Deelnemers aan de Summit dienden in hun oplossingen voor de vraag, en de winnaars hebben een bedrag ontvangen om hun ideeën [uit te voeren](#).

De samenwerking met de Holland Classic voor een side-event voor mensen met een beperking leidde ook tot een geslaagd voorbeeld van een onverwacht effect. Na het organiseren van het side-event hebben de organisatoren van de Holland Classic op eigen initiatief [richtlijnen](#) opgesteld voor andere wielerevenementen om deelname voor sporters met een beperking makkelijker te maken.

Ook gaan de ambassadeurs, volgens de projectleiders van GSF en provincie, verder met het vertellen van hun verhalen in het onderwijs, het geven van clinics voor of over sport voor mensen met een beperking, en blijven ze spreken met diverse beleidsbepalers over mogelijkheden voor sport voor mensen met een

beperking. Hierdoor worden de behoeften en mogelijkheden van en voor mensen met een beperking blijvend onder de aandacht gebracht van diverse stakeholders.

Volgens de projectleiders van de GSF en de provincie is een toename in de aandacht voor sport voor mensen met een beperking een effect dat onder alle doelgroepen meteen plaatsvond. De Gelderlander kon in contact komen met sport voor mensen met een beperking via publiciteit, side-events, en activiteiten georganiseerd door ambassadeurs om zo bij te dragen aan meer acceptatie voor elkaar.

“Er was al een beweging in Gelderland op het gebied van aangepast sporten, maar die is wel aangewakkerd. Dat is misschien niet heel concreet, maar dat merk je wel bij alle betrokken partners, want mensen weten elkaar toch iets beter te vinden en je kan mensen aan elkaar koppelen. Dus in dat opzicht is de beweging wat sterker geworden.” - (projectleider GSF)

2.5 Bevorderende en belemmerende factoren

In de loop van het jaar speelde een aantal verschillende factoren een belemmerende of bevorderende rol in het uitvoeren van de campagne en het bereiken van de doelen van het themajaar. Deze factoren worden kort toegelicht.

Bevorderende factoren

Uit het verdiepende interview met projectleiders van de GSF en de provincie werden de betrokkenheid van diverse partners, de samenwerking met externe partijen, de deskundigheid van het projectteam, de beschikbare financiële middelen, en de persoonlijke aspecten van de communicatiecampagne als de belangrijkste succesfactoren ervaren.

De betrokkenheid van de diverse partners en ambassadeurs was te merken aan hun enthousiasme en open houding.

“Vanuit de provincie hebben wij gemerkt dat al die evenementorganisatoren en partijen waarmee wij werken zich echt hebben opengesteld voor het themajaar” - (projectleider provincie)

Volgens de projectleider van de GSF zijn de partners en ambassadeurs een grote succesfactor geweest. De GSF inspireerde partners om in hun organisatie aan de slag te gaan en ambassadeurs om hun verhalen te vertellen. Hoewel ze het beoogde aantal partners niet hebben bereikt, is de GSF zeer tevreden over de samenwerking met de partners die ze hadden.

De expertise binnen het projectteam op het gebied van marketing, communicatie en sport droeg ook bij aan het succes van het themajaar. Daarnaast werd het aspect storytelling van de communicatiecampagne als een succesfactor genoemd. Met storytelling worden de persoonlijke verhalen van ambassadeurs en mensen met een beperking bedoeld. Waarschijnlijk raken deze verhalen mensen op een persoonlijke manier, wat ook terug te zien is bij de resultaten van Online Slimmerik (zie hoofdstuk 2.3).

Belemmerende factoren

Een van de factoren die het meest als belemmerend werd ervaren voor een succesvolle uitvoering van het themajaar, betrof de onduidelijkheid bij partners en Gelderse burgers over het verschil tussen Uniek Sporten en Gelderland Sport Onbeperkt. Deze verwarring komt waarschijnlijk doordat de website voor Gelderland Sport Onbeperkt een onderdeel was van de website van Uniek Sporten.

Dat het voeren van partnergesprekken veel tijd kostte is ook als een belemmerende factor ervaren. Dit verklaart eventueel waarom de campagne uiteindelijk 30 partners had, in plaats van de beoogde 50

partners. De GSF en campagnepartners keken ook verschillend aan tegen de rol van een partner. De GSF definieerde een partner als een 'communicatieve samenwerking' met een organisatie die de intentie heeft om aandacht aan sport voor mensen met een beperking te besteden, maar volgens de geïnterviewde projectleiders dachten enkele campagnepartners dat de rol van een partner officiëler was en meer eisen en taken inhield.

De geïnterviewde projectleiders benoemden enkele knelpunten die te maken hadden met het PR-aspect van de campagne en het themajaar. Allereerst kostte het veel tijd om verhalen te herschrijven, zodat deze voldeden aan de voorwaarden van de betreffende krant. Sportmomenten verzamelen en delen was ook tijdsintensiever dan verwacht. Mensen hadden moeite om het concept van een sportmoment te begrijpen. Het communicatieteam moest veel nabellen bij sportorganisaties en evenementen om input te verzamelen voor artikelen. Tenslotte speelde de verschillen in communicatieregels tussen de GSF en de provincie een belemmerende rol in het voortraject van het themajaar.

2.6 Advies

De projectleiders van de GSF en de provincie hebben enkele adviezen voor organisatoren van toekomstige themajaren en/of projecten op het gebied van sport voor mensen met een beperking. Ten eerste adviseren zij om zorgvuldig om te gaan met de inzet van tijd. Naar beleving van de projectleiders kostten sommige aspecten van de campagne behoorlijk meer tijd dan verwacht. Daarnaast is het goed om rekening te houden met onverwachte kansen waarop kan worden aangehaakt (projecten, evenementen, etc.). Het is niet mogelijk om alles op te pakken, daarvoor is niet altijd voldoende tijd en personeel beschikbaar. Weeg zorgvuldig de voor- en nadelen van een aangeboden kans af en zorg voor een goede balans tussen uren en opbrengsten. Om kansen binnen de organisatie te benutten, benadrukt de projectleider van de provincie ook de waarde van interne communicatie over het themajaar tijdens het voortraject.

Volgens de projectleiders van de GSF en de provincie is het belangrijk om de verwachtingen van een samenwerking goed vast te leggen. Een samenwerking met Uniek Sporten is opgezet om de website te ontwikkelen. Deze samenwerking had zijn voordelen, maar was voor de projectleiders soms lastig vanwege onduidelijkheid bij het publiek over het verschil tussen Uniek Sporten en het themajaar. Bovendien waren zij gebonden aan de voorwaarden van Uniek Sporten, wat de ontwikkeling en inhoud van de website (deels) beperkte.

De projectleider van de GSF merkte een verschil op in de relaties met ambassadeurs en partners. Voor toekomstige projecten op het gebied van sport voor mensen met een beperking is het belangrijk om met ambassadeurs minder zakelijk en meer persoonlijk om te gaan dan met partners, omdat ambassadeurs vrijwillig meedoen vanuit een persoonlijke motivatie. Bij deze relaties is regelmatig contact zeer belangrijk om een gevoel van waardering en vertrouwen op te bouwen.

3. Resultaten onderzoek bekendheid en betrokkenheid

In dit hoofdstuk beschrijven wij de uitkomsten van de enquête over de bekendheid, de betrokkenheid, en de opbrengsten van het themajaar. Deze enquête is onder sportorganisaties, evenementorganisatoren, zorgorganisaties, gemeentes, en ambassadeurs uitgezet. De meerderheid van de respondenten bestaat uit sportorganisaties. Voor een uitgebreide beschrijving over de kenmerken van de deelnemende sportorganisaties, zie bijlage tabel B3.1.

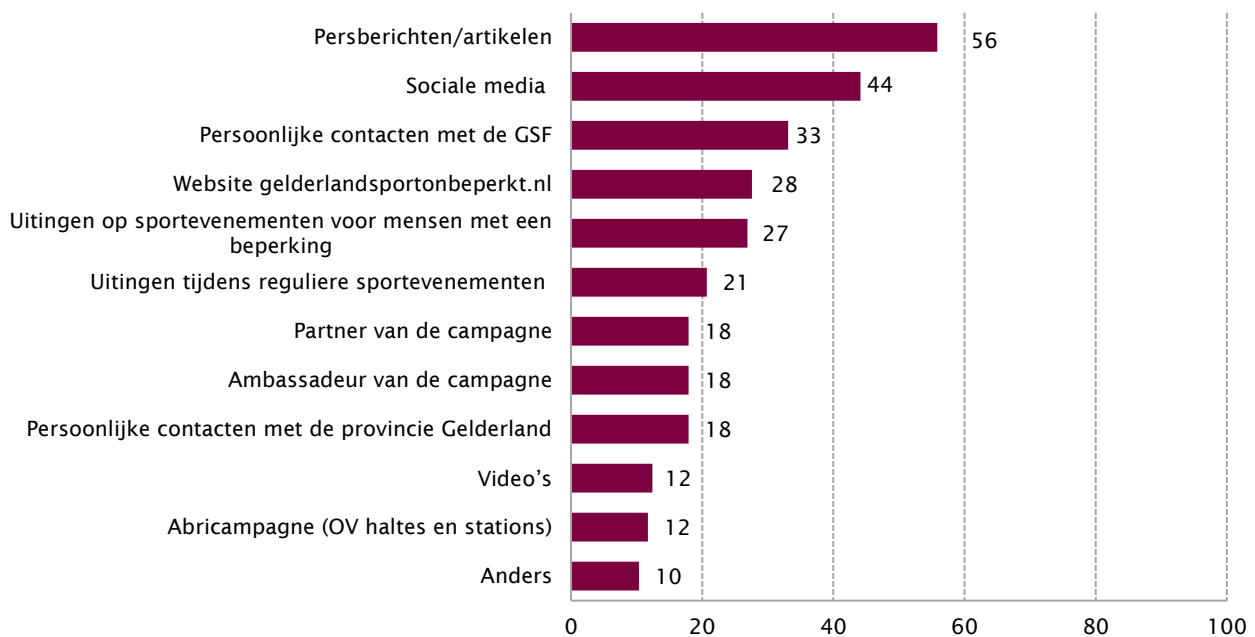
Wanneer dit relevant is, splitsen wij de resultaten uit naar achtergrondvariabelen zoals soort respondent (tabel 1.1), wel of niet bekend met het themajaar, wel of niet betrokken bij het themajaar, de manier van betrokkenheid, en het wel of niet hebben van leden met een beperking bij een sportvereniging.

3.1 Bekendheid

16 procent van alle respondenten heeft het onderwerp van het themajaar van 2018 spontaan en zonder hulp correct genoemd. De spontane naamsbekendheid is hoger bij evenementorganisatoren (56%), en gemeenten (100%), dan bij sportorganisaties (12%). Naar verwachting is de spontane naamsbekendheid van het themajaar significant hoger bij campagnepartners (100%), ambassadeurs (90%), en respondenten die betrokken waren bij de campagne zonder officiële rol (63%), dan bij respondenten die niet betrokken waren bij de campagne (22%). 32 procent van alle respondenten herkennen het Gelders Jaar van het Aangepast Sporten van naam. Ruim een kwart (28%) van de sportorganisaties is bekend met het themajaar. Er is geen verschil in de bekendheid met het themajaar tussen sportorganisaties met en zonder leden met een beperking.

Van de respondenten die bekend zijn met het themajaar, heeft meer dan de helft (56%) over het themajaar gehoord of gelezen via persberichten en artikelen. Daarnaast hebben respondenten via sociale media (44%), persoonlijke contacten met de GSF (33%), en de website (28%) over het themajaar gehoord of gelezen (figuur 3.1). Van de respondenten die via de website van Gelderland Sport Onbeperkt over het themajaar hebben gehoord, heeft de meerderheid de website een tot vijf keer bezocht (70%).

Figuur 3.1 Manier waarop respondenten over het themajaar hebben gehoord of gelezen, respondenten bekend met het themajaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=158)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

3.2 Betrokkenheid

40 procent van de respondenten die bekend zijn met het themajaar, is bij het themajaar betrokken geweest. De helft van deze groep is op een officiële manier betrokken geweest: als partner (13%) of ambassadeur (7%) van de campagne (zie paragraaf 1.2).

De betrokkenen hebben zich op meerdere manieren voor het themajaar ingezet (figuur 3.2.). De voorkomendste manieren zijn: sportevenementen voor mensen met een beperking organiseren (50%), delen of maken van sociale mediaberichten (48%), en sportaanbod of sportactiviteiten voor mensen met een beperking organiseren (48%).

Figuur 3.2 Manier betrokken bij het themajaar, respondenten betrokken bij het themajaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=60)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

Alle betrokkenen zijn gevraagd naar hun ervaringen met de samenwerking met de uitvoerders van het themajaar (de GSF en de provincie). Bijna twee derde is (helemaal) tevreden over hun samenwerking met de GSF (64%) en de helft is tevreden over de samenwerking met de provincie (51%). Een kleine minderheid is (helemaal) ontevreden over hun samenwerking met de GSF (7%) en over de samenwerking met de provincie (5%). De overige respondenten heeft een neutraal gevoel over de samenwerking. Er zijn geen verschillen in tevredenheid tussen partners en ambassadeurs van de campagne, of naar soort respondent.

De meerderheid van de respondenten die betrokken waren (68%) zou bij een toekomstig themajaar weer betrokken willen zijn. 7 procent wil dit niet.

3.3 Opbrengst en beoordeling van het themajaar

Opbrengst op organisatieniveau

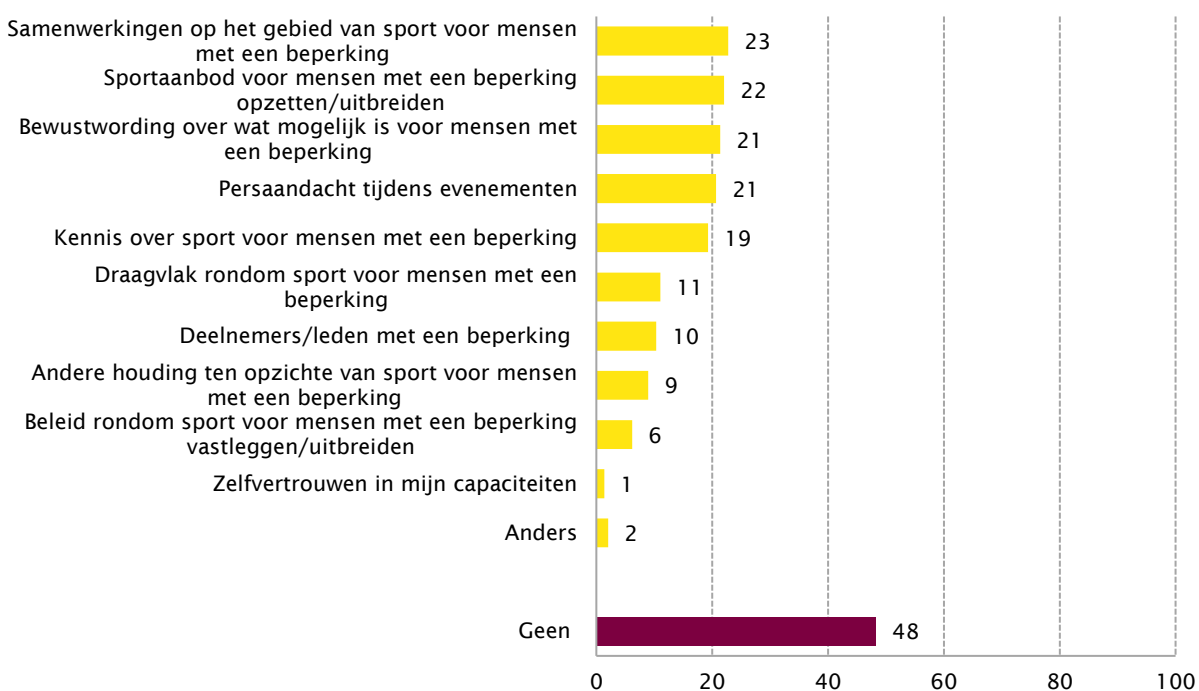
Bijna de helft van de respondenten die aangeven bekend te zijn met het themajaar, vindt dat het themajaar een of meer opbrengsten voor hun organisatie heeft opgeleverd. De voorkomendste

opbrengsten van het themajaar specifiek voor organisaties/ambassadeurs zijn: meer samenwerkingen op het gebied van sport voor mensen met een beperking (23%), de kans om sportaanbod voor mensen met een beperking op te zetten of uit te breiden (22%), meer bewustwording over de mogelijkheden voor mensen met een beperking (21%), en meer pers aandacht tijdens evenementen (21%) (figuur 3.3).

Vijftien sportorganisaties hebben het themajaar gebruikt als een kans om sportaanbod voor mensen met een beperking op te zetten of uit te breiden (hoofdstuk 2.3, projectplan doel 9). Negen respondenten hebben het themajaar gebruikt als kans om beleid rondom sport voor mensen met een beperking vast te leggen of uit te breiden (hoofdstuk 2.3, projectplan doel 2).

Evenementorganisatoren hebben een aantal doelgroepspecifieke vragen beantwoord over de opbrengst van het themajaar. Zes van de tien evenementorganisatoren hebben in 2018 sportevenementen voor mensen met een beperking georganiseerd. Voor vier evenementorganisatoren was dit de eerste keer dat zij een sportevenement voor mensen met een beperking hebben georganiseerd. Eén evenementorganisator geeft aan dit vanwege het themajaar te hebben gedaan. De toegevoegde waarde van het themajaar is bij deze doelgroep beperkt geweest. De effecten van de sportevenementen die niet vanwege het themajaar zijn georganiseerd staan los van het themajaar, maar het is moeilijk om de effecten van deze evenementen in beeld te brengen.

Figuur 3.3 Opbrengst van het themajaar op organisatieniveau, respondenten bekend met het themajaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=158)



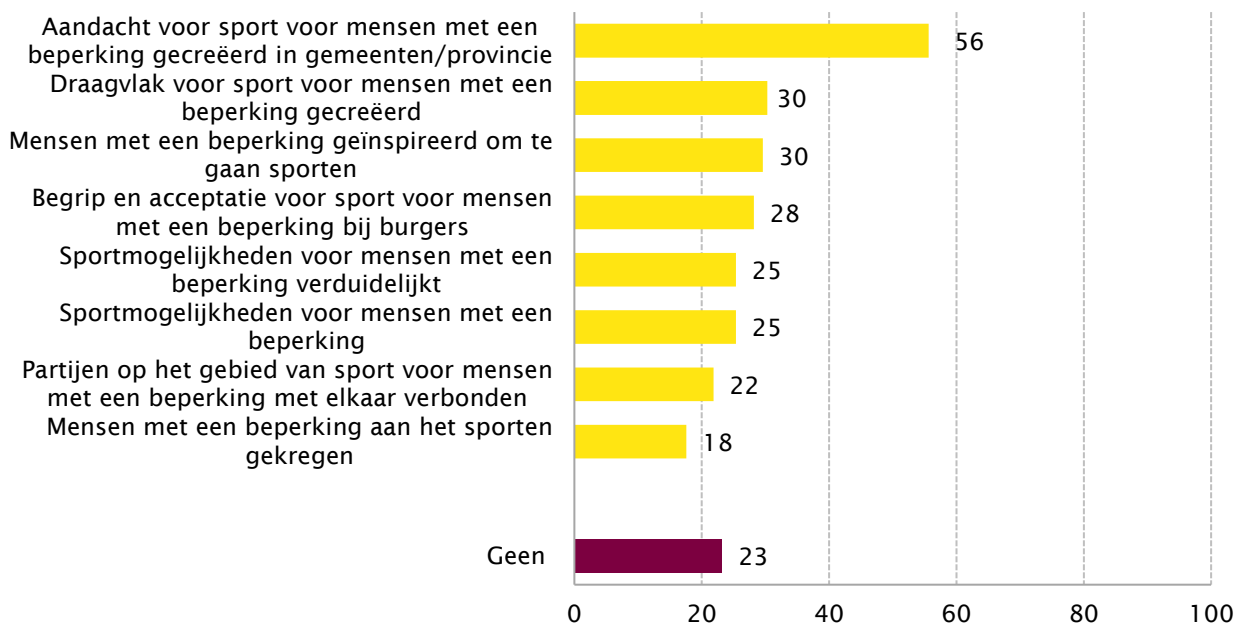
Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

Algemene opbrengst

De meerderheid (77%) van de respondenten die bekend zijn met het themajaar is van mening dat het themajaar een of meer resultaten in het algemeen heeft opgeleverd. Volgens respondenten heeft het themajaar meer aandacht voor sport voor mensen met een beperking op gemeente- en provincieniveau gecreëerd (56%), meer draagvlak voor sport voor mensen met een beperking (30%), en heeft het themajaar mensen met een beperking geïnspireerd om te gaan sporten (30%) (hoofdstuk 2.3,

projectplandoelstelling 1, 2). Bijna een kwart (23%) van de respondenten vindt dat het themajaar niets in het algemeen heeft opgeleverd (figuur 3.4).

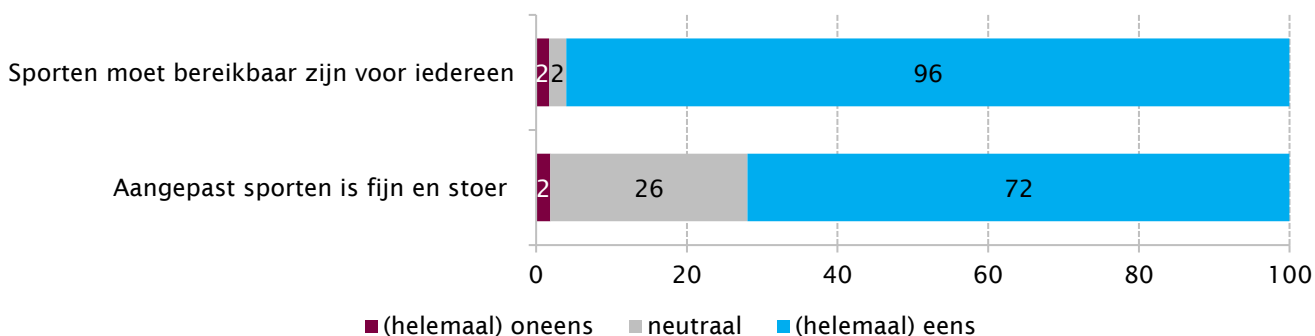
Figuur 3.4 Algemene opbrengst van het themajaar (respondenten bekend met het themajaar, in procenten, meer antwoorden mogelijk n= 158)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

In het projectplan van het themajaar staan twee boodschappen over de bereikbaarheid van en de perceptie over sport voor mensen met een beperking die de GSF door middel van het themajaar aan het publiek wil overbrengen. De respondenten zijn gevraagd om op die twee boodschappen te reageren (figuur 3.5). Bijna alle respondenten vinden dat sport voor mensen met een beperking bereikbaar moet zijn, en drie kwart is het eens met de stelling dat aangepast sporten fijn en stoer is.

Figuur 3.5 Stellingen over bereikbaarheid van en perceptie over van sport voor mensen met een beperking (in procenten, n=508)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

Daarnaast zijn de respondenten die bekend zijn met het themajaar ook gevraagd of het themajaar hun belangstelling voor sport voor mensen met een beperking heeft vergroot. 16 procent is het (helemaal) eens dat het themajaar hun belangstelling voor sport voor mensen met een beperking heeft vergroot (niet in figuur). De helft (52%) is het hier (helemaal) niet mee eens.

Beoordeling themajaar

Alle respondenten die bekend zijn met het themajaar, zijn gevraagd om een algemene beoordeling van het themajaar te geven. Het gemiddelde rapportcijfer is 6,9. Tussen de verschillende vertegenwoordigde organisaties is geen significant verschil in het geven van een hoger of lager cijfer dan het gemiddelde rapportcijfer. Betrokkenen geven een significant hoger gemiddeld rapportcijfer dan respondenten die niet betrokken waren. Ambassadeurs geven gemiddeld een 8, partners een 7,5, betrokkenen zonder officiële rol een 7,4, en niet-betrokkenen een 6,4. Redenen om een lager dan gemiddeld cijfer te geven zijn: het onvoldoende bereik van en de onbekendheid met het themajaar, en ongeschiktheid van een bepaald sportaanbod voor mensen met een beperking bij sportorganisaties. Sportorganisaties die motorcross, mountainbiken en wielrennen aanbieden noemen deze laatste reden vaak. Een deel van de respondenten ervaart de focus van het themajaar op communicatie soms als een minpunt.

“Gemiste [kans] dat het alleen campagne was. Door niet actief op beleid en ontwikkeling in te zetten is er ook amper gebruikgemaakt van bestaande expertise van organisaties en hebben deze organisaties ook geen kans gekregen om expertise en netwerk te versterken en verdiepen, zodat er meer mensen met een beperking het plezier in sporten kunnen ontdekken” - (sportorganisatie, campagnepartner, rapportcijfer 5)

Redenen om een bovengemiddeld cijfer te geven zijn: dat het themajaar sport voor mensen met een beperking onder de aandacht van het publiek heeft gebracht en de deskundigheid en enthousiasme van de uitvoerders.

“Het onderwerp is ruim in de aandacht gekomen tijdens de diverse evenementen en bijeenkomsten en in de media. Tijdens ons sportgala van afgelopen maand, was er erg veel lof voor het WK zitvolleybal en wat dat allemaal heeft opgeleverd” - (gemeente, campagnepartner, rapportcijfer 9)

“Extra aandacht voor sporten door mensen met een beperking is altijd goed. Het maakt sportorganisaties en overheidsinstanties en de sporters zelf (al dan niet met een beperking) weer even attent op de (on)mogelijkheden van aangepast sporten en zet aan tot nadenken en actie.” - (sportorganisatie, niet bij het themajaar betrokken, rapportcijfer 8)

Veel respondenten die het themajaar hoog beoordelen, maken zich zorgen over de blijvende effecten van het themajaar. Veel aandacht ging uit naar communicatie, maar voor blijvende effecten is meer nodig, zoals de volgende citaten illustreren:

“Er zijn vele mooie evenementen en bijeenkomsten georganiseerd ten behoeve van aangepast sporten. Het zou voor de doelgroep goed zijn om dit in afgeslankte vorm toch door te laten gaan. Nu ineens stoppen, betekent dat deze spreekwoordelijke luchtballon weer langzaam leeg zal lopen. Het zou goed zijn om middelen beschikbaar te stellen, accommodaties aan te passen, etc.” - (zorgorganisatie, niet betrokken geweest, rapportcijfer 8)

“Er is mooie content gemaakt en er is veel aandacht geweest voor het aangepast sporten. Maar wat heeft dit nu blijvend opgeleverd? Ook komend jaar gaat de GSF wat op dit thema doen en er zou een beleidsstuk zijn geschreven, maar het werkveld is hier amper bij betrokken. Dit is voor verbetering vatbaar.” - (sportorganisatie, campagnepartner, rapportcijfer 8)

Belemmerende en bevorderende factoren

Campagnepartners en campagneambassadeurs zijn gevraagd om factoren te benoemen die hebben bijgedragen aan het succes van het Gelders Jaar van het Aangepast Sporten en welke factoren een belemmerende rol speelden (n=20). Bij de belemmerende factoren kwamen drie thema's naar voren: de

organisatie van het themajaar, de samenwerkingen, en de focus op de communicatie. Hieronder worden deze specifiek toegelicht met behulp van citaten:

- Organisatie:
 - *“Geen direct aanspreekpunt in begin.”*
 - *“Te laat gestart met de uitvoering van de gecoördineerde aanpak.”*
 - *“Periode van het WK Zitvolleybal, zomervakantie is lastig om aandacht te schenken en vooral scholen erbij te betrekken. Ook direct na het WK inline skate was niet de beste periode.”*
 - *“Drukke agenda.”*
 - *“Te veel organisaties die zich met uitvoering/coördinatie van dit thema bezighielden.”*
- Samenwerking:
 - *“Enthousiasmeren van partijen die niet direct betrokken zijn bij het onderwerp.”*
 - *“Elkaar niet in de weg lopen maar juist versterken.”*
 - *“Te weinig samenwerking met de sportloketten/regionale samenwerkingspartners.”*
 - *“De goede samenwerking vinden.”*
- Focus op de communicatie:
 - *“Te veel alleen op media gericht.”*
 - *“Veel zichtbaarheid, maar onduidelijk wat het structurele vervolg is.”*
 - *“Te weinig focus op sportaanbod en structureel sporten.”*
 - *“Geen zicht of de campagne in alle sectoren (bijv. sportverenigingen of zorgpartijen) is geland.”*

Het communicatieaspect van het themajaar en de samenwerking zijn ook als bevorderende factoren genoemd. Ook zijn de hoofd- en side-sportevenementen voor mensen met een beperking als bevorderende factor genoemd. Hieronder worden deze specifiek toegelicht met behulp van citaten:

- Communicatiecampagne
 - *“Blijven herhalen van de boodschap.”*
 - *“Mooie campagne met veel media-aandacht.”*
 - *“Vele berichten op sociale media.”*
 - *“Profilering.”*
 - *“Goede storytelling.”*
- Evenementen
 - *“G-onderdelen tijdens sportevenementen brengen verbinding en aandacht voor aangepast sport.”*
 - *“Aanwezig zijn bij diverse evenementen.”*
 - *“WK Zitvolleybal was in mijn ogen een succesfactor vanwege het internationale topsportkarakter en de verbindingen die met Arnhem en haar geschiedenis op G-sportvlak zijn gemaakt en de extra aandacht die dit met zich meebracht.”*
 - *“Het grote aantal toepasselijke evenementen.”*
- Samenwerking
 - *“Inzet vanuit diverse partners.”*
 - *“Verbinding tussen partijen (opbouwen netwerk).”*
 - *“Samenwerking Achterhoeks Gemeenten.”*
 - *“De aangepaste sporters zelf die super positief zijn.”*
 - *“Competent team.”*

3.4 Toekomst

Respondenten die bekend waren met het themajaar zijn gevraagd over hun plannen om aandacht te blijven besteden aan het thema sport voor mensen met een beperking (figuur 3.6). Meer dan een kwart van de respondenten (28%) weet nog niet hoe zij dit gaat doen. Een minderheid (11%) is niet van plan om in de toekomst aandacht te besteden aan sport voor mensen met een beperking. De meest voorkomendste manieren om aandacht te blijven besteden zijn samenwerkingen opzetten (32%), deelnemers met een beperking werven (27%), kennis verspreiden (26%) en (top)sportevenementen organiseren (25%).

Figuur 3.6 Aanpak van sport voor mensen met een beperking voor de toekomst, respondenten bekend met het themajaar (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n= 158)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

Aan de sportorganisaties en gemeenten zijn aparte, doelgroepgerichte vragen gesteld over hun organisatie zelf en over de toekomst van sport voor mensen met een beperking. De uitkomsten van deze vragen zijn hieronder beschreven.

Gemeentes

Twee gemeenten (n=8) zijn van plan om hun beleid voor sport voor mensen met een beperking uit te breiden of op te zetten (niet in figuur). Eén van de ondervraagde gemeenten heeft geen beleidsdoelstellingen voor sport voor mensen met een beperking. De andere gemeenten hebben de beleidsdoelstellingen op twee manieren vastgelegd: in een beleidsnota sport en bewegen of in een aparte beleidsnota voor sport voor mensen met een beperking. Bij één gemeente zijn de beleidsdoelstellingen in ontwikkeling, maar nog niet vastgelegd. Gemeenten borgen de beleidsdoelstellingen voor sport voor mensen met een beperking op verschillende manieren: in gemeentelijke documenten, via samenwerkingspartners, via (regionaal) samenwerkingsverbanden, en door de uitvoering van activiteiten op het gebied van sport voor mensen met een beperking.

Sportorganisaties

60 procent van de sportorganisaties heeft al een of meer leden met een beperking of aandoening (tabel B 3.1). Dit is iets hoger dan de landelijke gemiddelde bij sportverenigingen (55%). Ongeveer de helft (49%) van de sportorganisaties is bereid om sporters met een beperking (nog meer) deel te laten nemen (tabel B 3.1). De sportorganisaties die niet bereid zijn om sporters met een beperking deel te laten nemen, zijn significant vaker niet van plan (67%) om aandacht te besteden aan sport voor mensen met een beperking, dan sportorganisaties die wel bereid zijn (4%, niet in tabel).

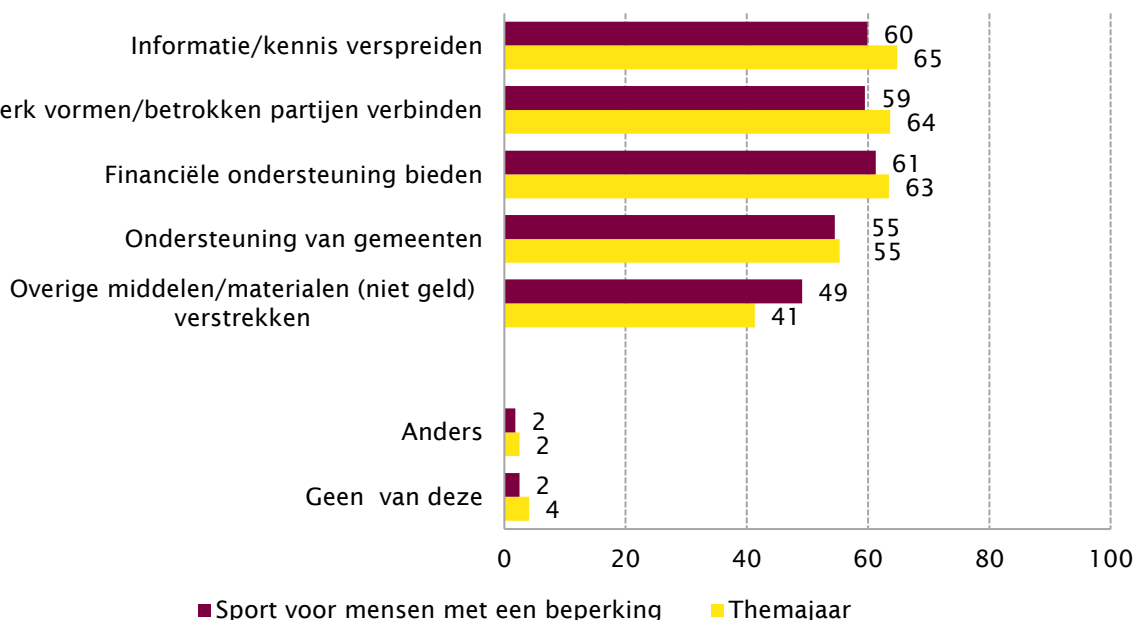
Of sportorganisaties van plan zijn om aandacht te blijven besteden aan sport voor mensen met een beperking, blijkt ook van hun ledenbestand afhankelijk te zijn. Een derde (36%) van de sportorganisaties met leden met een beperking is van plan om (meer) deelnemers/leden met een beperking te werven (niet in figuur). Dit is significant meer dan de sportorganisaties zonder leden/deelnemers met een beperking (8%).

De meest voorkomendste belemmeringen voor sportorganisaties om leden met een beperking op te nemen of sportaanbod voor deze doelgroep te organiseren, hebben te maken met de thema's vrijwilligers, trainers en begeleiders (50%), accommodatie, en materialen (36%), en werving en behoud van de doelgroep (28%, niet in figuur). Zie tabel B 3.1 in bijlage voor meer informatie over de sportorganisaties.

Rol van de provincie in de toekomst

Volgens alle respondenten verschilt de rol van de provincie bij een toekomstig themajaar nauwelijks van haar rol bij toekomstige projecten over sport voor mensen met een beperking (figuur 3.7). De provincie moet volgens de respondenten informatie/kennis verspreiden, een netwerk vormen en betrokken partijen verbinden, en financiële ondersteuning bieden.

Figuur 3.7 Rol van de provincie bij een toekomstig themajaar en toekomstige projecten over sport voor mensen met een beperking, (in procenten, meer antwoorden mogelijk n= 508)



Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

Opvallend is dat slechts één gemeente ondersteuning wil van de provincie bij toekomstige projecten over sport voor mensen met een beperking. Het zijn vooral de andere doelgroepen (sportorganisaties, evenementenorganisatoren) die vinden dat de provincie de gemeenten op dit gebied moet ondersteunen.

Respondenten die als campagnepartner of zijdelings bij het themajaar betrokken zijn geweest, geven vaker aan dat de provincie bij een toekomstig themajaar een netwerk moet vormen (85%) en dat ze financiële ondersteuning moet bieden (90%) dan respondenten die niet betrokken zijn geweest (51%, resp. 53%).

Ook over de rol van de provincie bij toekomstige projecten over sport voor mensen met een beperking zijn er verschillen tussen respondenten die wel of niet betrokken zijn. Organisaties die als campagnepartners bij het themajaar betrokken waren (75%), vinden vaker dan niet-betrokkenen (55%) dat de provincie financiële ondersteuning moet bieden. Ambassadeurs, die zelf sporters met een beperking zijn (75%), vinden vaker dan niet-betrokkenen (31%) dat de provincie overige middelen/materialen, zoals sporthulpmiddelen, moet verstrekken.

4. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste conclusies en formuleren we aanbevelingen ten aanzien van de organisatie van een toekomstig themajaar of projecten gericht op (sport voor) mensen met een beperking.

4.1 Doelstellingen projectplan

In het projectplan van het Gelderse Jaar van het Aangepast Sporten zijn negen doelstellingen geformuleerd (hoofdstuk 1). Op basis van het interview met de projectleiders van de Gelderse Sport Federatie (GSF) en de provincie Gelderland, de documenten van de GSF, input over de online campagne, en de enquête onder sportorganisaties, evenementorganisatoren, gemeentes, zorgorganisaties en ambassadeurs, wordt getoond in hoeverre deze doelstellingen zijn behaald (tabel 4.1). Doordat de meeste doelstellingen uit het projectplan zijn bereikt, kan worden geconcludeerd dat het themajaar en de campagne zijn geslaagd in het creëren van aandacht voor sport voor mensen met een beperking.

Tabel 4.1 Behalen van de projectplandoelstellingen

Doelstelling	Prestatie- of effectniveau	Behaald (ja/nee)
1. Er zijn meer mensen met een beperking geïnspireerd om te gaan bewegen/sporten	Effect	N.v.t.*
2. Beleidsbepalers, zoals zorgorganisaties en gemeenten, hebben sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid opgenomen of de intenties daarvoor kenbaar gemaakt	Effect	N.v.t.*
3. Minimaal 50 partners hebben bijgedragen aan het jaar van aangepast sporten door het genereren van aandacht voor Gelderland sport onbeperkt op hun eigen kanalen. Daarnaast hebben de partners die deelnemen aan het jaar zichzelf en elkaar weten te versterken.	Prestatie	Nee
4. Minimaal 8 sporters met een beperking hebben zich als ambassadeur ingezet voor het jaar van aangepast sporten door bijvoorbeeld het geven van clinics, presentaties, interviews en het delen van info op sociale media	Prestatie	Ja
5. Zichtbaarheid voor Gelderland sport onbeperkt tijdens de 4 grote evenementen die voor mensen met een beperking worden georganiseerd in Gelderland. Hierbij gaat het om de Special Olympics, de World Team Cup Tennis, De Wheelchair Double Masters en het WK zitvolleybal.	Prestatie	N.v.t.*
6. 20.000 unieke bezoekers op de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt	Prestatie	Ja
7. Publiciteit via minimaal 20 artikelen in regionale bladen en 20 video-items via Omroep Gelderland	Prestatie	Ja
8. Bij minimaal 8 evenementen zijn side-events voor sport voor mensen met een beperking georganiseerd	Prestatie	Ja
9. Sportverenigingen en andere organisaties bieden blijvend mogelijkheden voor sporters met een beperking. Minimaal 5 verenigingen zullen in 2018 een concreet sportaanbod voor mensen met een beperking opzetten, of hun sportaanbod vergroten	Prestatie	Ja

*Deze doelen zijn niet SMART geformuleerd, waardoor het niet mogelijk is om concreet te zeggen of het doel wel of niet is behaald.

1. *Er zijn meer mensen met een beperking geïnspireerd om te gaan bewegen/sporten.*

Het is niet mogelijk om te concluderen of daadwerkelijk meer mensen met een beperking zijn (geïnspireerd om te) gaan sporten, omdat onder deze doelgroep geen nul- en eindmeting heeft plaatsgevonden. Diverse initiatieven, side-events en clinics hebben mensen met een beperking wel de mogelijkheid geboden om kennis te maken met verschillende sporten. Het is niet bijgehouden in hoeverre of in welke mate mensen met een beperking hebben deelgenomen aan deze initiatieven. Het feit dat 201 mensen na het bezoek van de website 'Gelderland Sport Onbeperkt' de sportzoeker hebben ingevuld vormt een indicatie voor interesse die voor sport is ontstaan bij een deel van de doelgroep. Daarnaast zegt een derde van de respondenten van de online vragenlijst die bekend is met het themajaar dat dit doel is behaald.

2. *Beleidsbepalers, zoals zorgorganisaties en gemeenten hebben sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid opgenomen of de intenties daarvoor kenbaar gemaakt.*

Volgens de projectleiders van de GSF en de provincie hebben beleidsbepalers sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid opgenomen of hun intenties daarvoor kenbaar gemaakt, vooral door een wethouderbijeenkomst en de 'Week van de unieke sporter'. Het exacte aantal beleidsbepalers dat sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid heeft opgenomen of hun intenties daarvoor kenbaar heeft gemaakt, is echter onbekend/niet geteld.

6 procent van de respondenten die bekend zijn met het themajaar vindt dat het themajaar hen de kans heeft gegeven om beleid vast te leggen of uit te breiden. Een kwart van de respondenten die betrokken waren bij het themajaar, heeft aan het themajaar bijdragen door beleid(sdoelstellingen) voor sport voor mensen met een beperking te ontwikkelen of te formuleren. Drie kwart van de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld, gaf aan al beleidsdoelstellingen voor sport voor mensen met een beperking te hebben vastgelegd. Het is onbekend of dit een gevolg is geweest van het themajaar. Daarnaast is 17 procent van de respondenten die bekend zijn met het themajaar nog van plan om beleid te ontwikkelen of uit te breiden. Dit geldt voor een kwart van de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld.

Omdat dit doel niet SMART is geformuleerd - een streefcijfer is niet genoemd - kan niet worden geconcludeerd dat deze doelstelling in kwantitatieve zin is behaald. Het themajaar lijkt wel een beweging in gang te hebben gezet. Respondenten van de enquête plaatsen echter ook kanttekeningen bij de duurzame gevolgen van de campagne, doordat de nadruk te veel lag op de communicatie en te weinig op beleidsvorming.

3. *Minimaal 50 partners hebben bijgedragen aan het jaar van aangepast sporten door het genereren van aandacht voor Gelderland sport onbeperkt op hun eigen kanalen. Daarnaast hebben de partners die deelnemen aan het jaar zichzelf en elkaar weten te versterken.*

De provincie en de GSF zijn er niet in geslaagd om 50 partners bij de campagne te betrekken; het totaal kwam uit op 31. Volgens de projectleiders hebben diverse bijeenkomsten voor stakeholders ervoor gezorgd dat campagnepartners elkaar weten te vinden en te versterken, wat kan bijdragen aan de ontwikkeling van duurzame samenwerkingen.

Bijna een kwart van de respondenten die bekend zijn met het themajaar vindt dat het themajaar heeft gezorgd voor samenwerking op het gebied van sport voor mensen met een beperking, en voor de versterking van partijen op dat gebied. Hoewel bijna een derde meer samenwerkingen wil opzetten in de toekomst, vindt een aantal respondenten het lastig om samenwerking op te zetten of partijen te vinden om mee samen te werken.

4. *Minimaal 8 sporters met een beperking hebben zich als ambassadeur ingezet voor het jaar van aangepast sporten door bijvoorbeeld het geven van clinics, presentaties, interviews en het delen van info op sociale media.*

16 ambassadeurs hebben aan het themajaar bijgedragen. Uit de enquête blijkt dat meer dan een vijfde van de ambassadeurs zich heeft ingezet voor het themajaar door clinics te geven, twee vijfde door presentaties of interviews te geven, bijna een derde door berichten voor sociale media te maken of te delen, en bijna drie kwart door sportmomenten voor de website www.gelderlandsportonbeperkt.nl aan te leveren.

5. *Zichtbaarheid voor Gelderland sport onbeperkt tijdens de 4 grote evenementen die voor mensen met een beperking worden georganiseerd in Gelderland. Hierbij gaat het om de Special Olympics, de World Team Cup Tennis, De Wheelchair Double Masters en het WK zitvolleybal.*

Om aan de zichtbaarheid van de campagne en het themajaar bij te dragen, is een partnerbijeenkomst georganiseerd en is tijdens deze evenementen promotiemateriaal ingezet. Ruim een kwart van de respondenten die bekend zijn met het themajaar via uitingen op sportevenementen voor mensen met een beperking over het themajaar heeft gehoord of gelezen. Iets minder dan een kwart kreeg berichten over het themajaar mee via uitingen op reguliere sportevenementen. De zichtbaarheid van het themajaar is ook door respondenten genoemd als een succesfactor en als toelichting bij hoge rapportcijfers. Deze doelstelling is niet SMART geformuleerd, waardoor het niet mogelijk is om concreet te zeggen of het doel wel of niet is behaald. Om dit te kunnen meten, moet 'zichtbaarheid' gekwantificeerd zijn, bijvoorbeeld door dit vooraf te beschrijven in het aantal zichtbare (telbare) communicatie-uitingen op evenemententerreinen of het aantal bezoekers dat na bevraging aangeeft dat de communicatie-uitingen zijn opgevallen.

6. *20.000 unieke bezoekers op de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt.*

Volgens onlinemarketingbedrijf Online Slimmerik zijn 18.436 mensen (van december 2017 t/m december 2018) via de gepromote Facebookcampagne op de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt terechtgekomen. Daarnaast zijn volgens de resultaten van Uniek Sporten hebben 25.575 unieke bezoekers de website www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt bezocht. Hierdoor is doel 6 gehaald.

Bovendien geeft ruim een kwart van de respondenten aan dat zij de website heeft gebruikt. De projectleiders aangegeven dat de website wat verwarring veroorzaakt over de naam en organisator van de campagne en themajaar. Twee respondenten hebben bij de vraag over spontane naamsbekendheid van het themajaar 'Uniek Sporten' ingevuld, waardoor de verwarring lijkt mee te vallen.

7. *Publiciteit via minimaal 20 artikelen in regionale bladen en 20 video-items via Omroep Gelderland.*

51 artikelen over het themajaar zijn in regionale kranten en op websites van diverse (sport)organisaties gepubliceerd. Omroep Gelderland heeft 26 video-items over het themajaar gepubliceerd. Verder heeft meer dan de helft van de respondenten van de online enquête door artikelen of persberichten over het themajaar gelezen, en een klein gedeelte kreeg de campagne mee via video's. Doelstelling 7 is dus ruim geslaagd.

8. *Bij minimaal 8 evenementen zijn side-events voor sport voor mensen met een beperking georganiseerd.*

Volgens de projectleiders zijn bij 15 verschillende evenementen side-events voor mensen met een beperking georganiseerd. Dit is ruim boven de beoogde doel van 8. Naar verwachting hebben alle vijf evenementorganisatoren die bij het themajaar waren betrokken, side-events voor mensen met een beperking georganiseerd. 40 procent van de evenementorganisatoren zijn bij het themajaar betrokken geweest door sportevenementen voor mensen met een beperking te organiseren.

9. *Sportverenigingen en andere organisaties bieden blijvend mogelijkheden voor sporters met een beperking. Minimaal 5 verenigingen zullen in 2018 een concreet sportaanbod voor mensen met een beperking opzetten, of hun sportaanbod vergroten*

De campagne heeft twintig sportverenigingen die zich inzetten voor sporters met een beperking onder de aandacht gebracht om andere sportverenigingen te inspireren. Volgens de projectleiders heeft een onbekende aantal sportverenigingen hun deuren opengezet voor mensen met een beperking tijdens de 'Week van de unieke sporter'.

Ongeveer twee vijfde (n=13) van de sportorganisaties die betrokken waren bij het themajaar heeft sportaanbod of sportactiviteiten voor mensen met een beperking georganiseerd. Dat laat zien dat het doel is behaald. Bijna een vijfde van de sportorganisaties die bekend zijn met het themajaar wil het sportaanbod voor mensen met een beperking uitbreiden, en ruim een kwart wil leden met een beperking werven. Een vijfde van de sportorganisaties die bekend zijn met het themajaar vindt dat de sportmogelijkheden voor mensen met een beperking in het algemeen zijn uitgebreid, en 13 procent vindt dat het themajaar hen de kans heeft gegeven om sportaanbod voor mensen met een beperking uit te breiden of op te zetten.

Ruim een kwart (28%) van de sportorganisaties is bekend met het themajaar. Dit is de enige groep waar ook organisaties die niet betrokken waren bij het themajaar benaderd zijn om de enquête in te vullen. De lagere bekendheid onder deze groep is te verklaren doordat de sociale mediacampagne gericht is geweest op mensen met interesse in sport voor mensen met een beperking, en niet specifiek op sportorganisaties. Dit geeft aan dat bij sportorganisaties nog winst is te boeken wat betreft de boodschap van het themajaar.

Algemeen oordeel

De meerderheid van alle respondenten is positief over sport voor mensen met een beperking, maar ongeveer de helft van de respondenten die bekend zijn met het themajaar geeft aan dat het themajaar hun belangstelling voor sport voor mensen met een beperking niet heeft vergoot. Dit is een indicatie dat het al een belangrijke thema voor veel Gelderlanders kan zijn, wat de projectleiders ook hebben aangeven.

Het gemiddelde rapportcijfer van het themajaar was een 6,9. Bijna 90 procent van de respondenten die betrokken waren bij het themajaar heeft een bovengemiddeld cijfer gegeven. Bij niet-betrokkenen is dit percentage twee derde. Respondenten die betrokken waren bij het themajaar vinden significant vaker dat het themajaar iets voor hen/hun organisatie heeft opgeleverd dan respondenten die bekend zijn met het themajaar, maar niet betrokken zijn. Dit is logisch omdat de betrokkenen een actieve bijdrage aan het themajaar hebben geleverd. Het is van belang voor toekomstige themajaren om verschillende mogelijkheden voor organisaties te creëren waardoor zij actief aan de uitvoering van het themajaar kunnen bijdragen. Dit zou de meerwaarde van het themajaar kunnen vergroten.

Een van de grootste successen, volgens de projectleiders en de respondenten van de enquête, was de groei in aandacht voor sport voor mensen met een beperking. Meer dan de helft van de respondenten die bekend zijn met het themajaar vindt dat het themajaar de aandacht voor sport voor mensen met een beperking heeft vergroot. Volgens de projectleiders is storytelling een sterk punt van het themajaar geweest. De zichtbaarheid van de communicatiecampagne is terug te vinden in de door respondenten benoemde succesfactoren en de toelichtingen bij de hoge rapportcijfers.

Respondenten van de online enquête plaatsen ook kanttekeningen bij de focus op communicatie. Een deel van hen vindt dat de focus op media-aandacht en communicatie juist te groot is geweest, waardoor de blijvende effecten van het themajaar beperkt zijn. Deze respondenten vinden dat de uitvoerders van het themajaar concretere acties hadden moeten ondernemen, bijvoorbeeld beleidsregelingen, subsidies, en niet-financiële hulpmiddelen. Bovendien vinden ze dat deze acties concreter in de doelstellingen voor hadden moeten komen. Volgens de respondenten had dit voor een betere borging van de opbrengsten van het themajaar kunnen zorgen. Dat respondenten die bekend en betrokken zijn bij het themajaar zich zorgen maken over de blijvende effecten, is een indicatie voor hun belangstelling voor sport voor mensen met een beperking, wat positief is.

Hoewel het opzetten van samenwerkingen de projectleiders en de respondenten soms tegenviel, vinden een deel van de respondenten en beide projectleiders dat de samenwerkingen het succes van het themajaar hebben bevorderd. Volgens beide groepen heeft de deskundigheid van de betrokkenen een positieve rol gespeeld in het succes van de samenwerkingen.

4.2 Aanbevelingen

Op basis van de onderzoeksresultaten bevelen wij voor de komende provinciale themajaren het volgende aan:

- Besteed bij de opzet van een themajaar meer aandacht aan monitoring en evaluatie. Het is aan te bevelen om vooraf heldere en meetbare, liefst SMART-doelstellingen te formuleren op de diverse niveaus van het MAPE-model. Het is belangrijk om daarbij duidelijke relaties te leggen tussen de ingezette middelen, de activiteiten die daarmee worden uitgevoerd, de prestaties (direct meetbare resultaten) die hieruit voort moeten vloeien en de meer overstijgende effecten waartoe de prestaties moeten leiden. Belangrijk daarbij is dat de relatie tussen middel-aanpak-resultaat een logisch geheel vormt en het te verwachten valt dat met de beoogde aanpak de gewenste doelen kunnen worden bereikt. Waar de indicatoren het toelaten, is het uitvoeren van een nulmeting een voorwaarde om achteraf te meten of de gestelde indicator op een specifieke doelstelling is bereikt. Aan te raden is ook om, wanneer mogelijk, tussentijds de voortgang op de indicatoren te monitoren, zodat eventueel tussentijds de aanpak kan worden bijgesteld. Het is raadzaam vooraf een handzaam registratiesysteem te ontwikkelen, bijvoorbeeld in Excel, waarin projectleiders en partners kunnen bijhouden welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke resultaten hierop zijn bereikt. Daarnaast is het handig om een persoon in het team verantwoordelijk te maken voor de monitoring op de voortgang en anderen te stimuleren hieraan bij te dragen.
- Bespreek de verwachtingen en rollen van betrokkenen met elkaar. Dit geldt zowel bij het voortraject van het themajaar als bij het opzetten van samenwerkingsverbanden. De projectleiders hebben aangegeven dat ze een ander beeld van de rol van een partner hadden dan sommige partners zelf, en dat partnergесprekken tijdsintensiever waren dan verwacht. Daarnaast gaf een aantal respondenten aan de samenwerkingen lastig te vinden. Als alle betrokkenen een duidelijk beeld hebben van wat hen wordt verwacht en wat zij van anderen mogen verwachten, dan verkleint dit de kans op misverstanden en tijdverlies.

- Peil achteraf en eventueel tussentijds hoe de samenwerking met de diverse partners verloopt. Is iedereen (nog) tevreden en gemotiveerd en zijn er zaken die kunnen worden verbeterd?
- Zorg voor een betere borging van de beoogde resultaten van een themajaar. Het Gelders Jaar van het Aangepast Sporten was een communicatiecampagne met een focus op zichtbaarheid en aandacht creëren. Dit is als succesvol beoordeeld en een goede eerste stap geweest om een fundament te leggen en draagvlak en aandacht te creëren. Voor toekomstige themajaren is het zinvol om al tijdens het themajaar aandacht te schenken aan het inbedden van het gekozen thema van het jaar in concreet beleid, door bijvoorbeeld te stimuleren dat partijen beleidsdoelstellingen formuleren en dit uitwerken in een activiteitenplan dat tot uitvoer gebracht kan worden. De provincie kan na afloop van het jaar partijen met elkaar blijven verbinden door periodiek uitwisselingsbijeenkomsten te organiseren. De provincie zou ook meer kennis over een thema kunnen verzamelen en verspreiden onder de doelgroepen van het themajaar, een behoefte die bij de respondenten naar voren kwam. De vorm is afhankelijk van het thema en de doelgroep, maar te denken valt aan video's, handleidingen en bijeenkomsten.
- Faciliteer regionale netwerken en zet loketten of aanspreekpunten voor het desbetreffende thema op. Denk bijvoorbeeld aan de regionale samenwerkingsverbanden die in het kader van het gehandicaptensportprogramma Grenzeloos actief zijn opgezet rondom het thema aangepast sporten. Mogelijk is dit ook een opzet die kan werken voor andere thema's. Een inventarisatie van alle organisaties die binnen een thema actief zijn kan hier ook helpen. Organisaties in deze netwerken weten elkaar zo sneller te vinden als zij nieuwe initiatieven willen opzetten waarvoor zij samenwerking zoeken.
- Bied eventueel financiële ondersteuning aan betrokkenen die aan de slag willen met het thema van het betreffende jaar. Zet bijvoorbeeld een zogenaamde '*challenge*' uit waarop partijen in het veld kunnen inschrijven die een goed idee hebben ten aanzien van het thema en met het verkregen impulsbudget een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het geformuleerde maatschappelijke vraagstuk.

Op basis van de onderzoeksresultaten bevelen wij het volgende aan voor projecten op het gebied van (sport voor) mensen met een beperking:

- Ontwikkel het provinciaal beleid voor sport voor mensen met een beperking verder door. De eerste stappen zijn hiervoor gezet door het provinciale sportakkoord van 2017. In 2019 wordt een nieuw coalitieakkoord getekend. Het is belangrijk dat beleid voor sport voor mensen met een beperking hierin is verankerd en ook in uitvoeringsplannen een concrete plek krijgt. Dit betekent dat intenties voor beleid worden omgezet tot daadwerkelijk uitgevoerd beleid. Sluit daarbij aan bij de initiatieven die op regionaal niveau al in ontwikkeling zijn als voortvloeisel van het programma Grenzeloos actief, te weten de aanpak Uniek Sporten.
- Stimuleer dat gemeenten bij het maken van afspraken voor lokale en regionale sportakkoorden ook een paragraaf opnemen over sport voor mensen met een beperking. In het kader van het Nationaal Sportakkoord kunnen gemeenten lokale sportakkoorden formuleren, waarbij ook het thema 'inclusief sporten en bewegen' een belangrijke rol speelt. Per gemeente is € 15.000 beschikbaar waarmee een sportformateur kan worden aangesteld om met de opstelling van een dergelijk akkoord te helpen. De GSF is in een groot aantal gemeenten aan de slag met het formeren van lokale sportakkoorden. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ook geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering van lokale akkoorden. De resultaten van dit onderzoek bieden een goede aanleiding om het belang van en het draagvlak voor inclusieve sport voor mensen met een beperking extra te onderstrepen. Sportverenigingen zijn daarbij een belangrijke partner. In Gelderland lijkt veel draagvlak te zijn voor de ontwikkeling van sportaanbod voor deze doelgroep als we kijken naar de resultaten van de enquête. Buurtsportcoaches, die gemeenten ook in het kader van het lokaal sportakkoord kunnen inzetten, kunnen een belangrijke verbindende rol spelen tussen de sport en organisaties die mensen met een beperking in het vizier hebben, zoals de zorg en het speciaal onderwijs.

- Verspreid kennis door cursussen te geven/faciliteren of handleidingen te verspreiden met ‘best practices’ voor hoe een organisatie mensen met een beperking kan includeren. Dit is met name belangrijk voor sportverenigingen die motorcross, mountainbiken en wielrennen aanbieden. De GSF geeft al cursussen over sport voor mensen met een beperking aan buurtsportcoaches. Deze cursussen kan de GSF ook aan ervaringsdeskundigen (de ambassadeurs) uitbesteden. Het is ook goed om partijen te wijzen op de informatie over sport voor mensen met een beperking die te vinden is op www.allesoversport.nl en is ontwikkeld in het kader van het programma [Grenzeloos actief](#).
- Blijf ambassadeurs als ervaringsdeskundige betrekken. In het kader van de campagne ‘Niets over ons zonder ons’ kunnen ambassadeurs, beleidsbepalers adviseren over de behoeftes, wensen en belemmeringen van mensen met een beperking. Clinics op scholen zijn ook van belang. Hierbij maken kinderen met en zonder beperking kennis met sport voor mensen met een beperking. Dit draagt bij aan de ‘normalisering’ van sport voor mensen met een beperking.
- Verbind gemeenten en organisaties aan elkaar, om regionale netwerken op te bouwen en krachten te bundelen. Sluit daarbij aan bij de al opgezette regionale samenwerkingsverbanden in het kader van Grenzeloos actief. De provincie zou een overkoepelende rol kunnen spelen, of de regiocoördinator van een bestaand regioverband hiervoor inzetten, om ervoor te zorgen dat gemeentes hun successen met elkaar kunnen delen.
- Bied eventueel financiële ondersteuning aan. De provincie kan subsidies aan verschillende organisaties bieden, om de ontwikkeling en de uitvoering van sportaanbod, evenementen, en beleid voor mensen met een beperking te stimuleren. De opzet van de DeltaSummit was een groot succes; de provincie zou deze opzet kunnen gebruiken om subsidies te verstrekken. Inventariseer ook ervaringen bij andere provincies, zoals de provincie Noord-Brabant, waar al langer beleid wordt gevoerd ten aanzien van sport voor mensen met een beperking.

Bijlagen

Bijlagen hoofdstuk 1

Tabel B1.1 Toelichting indicatoren MAPE-model

<u>Middelen (input):</u>	Hierbij gaat het om de middelen die nodig zijn voor het starten en uitvoeren van een interventie, proces of beleidsinstrument, in dit geval het themajaar. Denk aan personeel, geld, materialen.
<u>Activiteiten (throughput):</u>	Het gaat hier om de activiteiten die met de inzet van de middelen worden uitgevoerd/gefinancierd om bepaalde prestaties te bereiken. Het gaat hier om het zogenaamde productieproces. Bij proces gaat het ook om de wijze waarop dat gebeurt (besluitvorming, samenwerking, tevredenheid, etc.).
<u>Prestaties (output):</u>	Bij het prestatieniveau gaat het om de producten, diensten en activiteiten die in het themajaar zijn gerealiseerd. Ze zijn het rechtstreeks gevolg van de uitgevoerd activiteiten en worden geleverd om bepaalde effecten teweeg te brengen. Resultaten op outputniveau kunnen worden gezien als voorbode of tussentijds resultaat voor het bereiken van de beoogde effecten op effectniveau. Denk aan het aantal activiteiten dat is georganiseerd en het bereik daarvan bij doelgroepen. Vaak zijn resultaten op dit meetniveau telbaar. Op dit niveau kan gekeken worden naar de doelmatigheid van beleid, d.w.z. in welke mate de ingezette middelen hebben geleid tot de geleverde prestaties.
<u>Effecten (outcome):</u>	Hier gaat het om de effecten of gevolgen van de geleverde prestaties. Het doel is om veranderingen bij bepaalde doelgroepen, in de samenleving of in een bepaald beleidsveld, teweeg te brengen. Er wordt ook wel onderscheid gemaakt in korte-, middellange- en langetermijneffecten. Bij kortetermijneffecten kan het gaan om veranderingen in de kennis en houding van het individu (bijv. verandering in de houding t.a.v. sport bij het individu). Bij middellangetermijneffecten kan het gaan om veranderingen in het gedrag van het individu of groepen in de wijk of hele gemeente (bijv. het individu is gaan sporten, de sportdeelname in de wijk of gemeente is toegenomen). Bij langetermijneffecten kan het gaan om maatschappelijke effecten, zoals een verbetering van de gezondheid door sport, vermindering van overgewicht. Dit wordt ook wel impact genoemd.

Bijlagen hoofdstuk 2

Tabel B2.1 Ingezette middelen, activiteiten, prestaties en effecten van het themajaar*

Middelen	Activiteiten	Prestaties	Korte termijneffecten	Langetermijn-effecten
Begrotingssubsidie	Organiseren van bijeenkomsten	Zichtbaarheid campagne	Aandacht creëren voor sport voor mensen met een beperking	Sportverenigingen en andere organisaties blijvend mogelijkheden bieden voor sporters met een beperking.
Sponsoring tijdens evenementen	Contact opnemen met diverse stakeholders	Minimaal 50 partners hebben bijgedragen aan het jaar van aangepast sporten door het genereren van aandacht voor Gelderland sport onbeperkt op hun eigen kanalen.	Er meer mensen met een beperking geïnspireerd zijn om te gaan bewegen/sporten.	Mensen met een beperking inspireren
Extra subsidies voor organisaties en evenementen	Inzet van communicatie	Minimaal 8 sporters met een beperking hebben zich als ambassadeur ingezet voor het jaar van aangepast sporten	De partners die deelnemen aan het jaar zichzelf en elkaar hebben weten te versterken.	Mensen met een beperking aan het sporten krijgen.
Provinciale netwerk		Zichtbaarheid voor Gelderland sport onbeperkt tijdens de 4 grote evenementen die voor sporters met een beperking worden georganiseerd in Gelderland.	Beleidsbepalers sport voor mensen met een beperking als onderdeel van hun beleid hebben opgenomen of de intenties daarvoor kenbaar hebben gemaakt.	Vergroten mogelijkheden voor sport voor mensen met een beperking
Communicatiebureau		20.000 unieke bezoekers op de website	De weg naar sport wijzen	De Gelderlander verbinden met sport voor mensen met een beperking
Advertentie- en communicatiemiddelen		Publiciteit via minimaal 20 artikelen in regionale bladen en 20 video-items via Omroep Gelderland.	De Gelderlander verbinden met sport	
		Bij minimaal 8 evenementen zijn side-events voor sport voor mensen met een beperking georganiseerd.	Onverwachte effecten	
		Minimaal 5 verenigingen zullen in 2018 een concreet aanbod voor sporters met een beperking hebben of hun aanbod vergroten		

* Middelen en activiteiten werden ingezet en uitgevoerd om alle prestaties en effecten te halen (niet specifiek gekoppeld aan één prestaties of effect).

Tabel B2.2 Subsidieverlening van provincie Gelderland naar Gelderse Sport Federatie 2018

Taak	Kosten (€)
Inzet projectleider/communicatieadviseur	50.000
Inzet tekstschrijvers	37.440
Inzet coördinatie activatie door GSF	20.000
Samenwerking met de GSF	4.000
Inzet ambassadeurs	5.000
Website	15.000
Contentcreatie	18.560
Totaal	150.000

Bron: Provincie Gelderland, 2019.

Tabel B2.3 Campagnepartners 2018

Naam organisatie
Achterhoek in beweging
Actief Maas en Waal
Atletiekunie
Bio Vakantieoord
Cruyff Foundation
De Onderwijsspecialisten
Ester Vergeer Foundation
Gelderse Sport Federatie
Gemeente Apeldoorn
Gemeente Arnhem
Gemeente Ede
Gemeente Nijmegen
Gemeente Renkum
Gemeente Westervoort
Hogeschool Arnhem Nijmegen
Judo Bond Nederland
Kenniscentrum Sport
KNLTB
Libema Profcycling
MEE Oost
Nevobo
NOC*NSF
NTFU
Outdoor Gelderland
Pluryn
Provincie Gelderland
Special Heroes
Special Olympics Nationale Spelen
Sportcentrum Papendal
Topsport Gelderland
Uniek Sporten

Bron: <https://www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt/partners>

Tabel B2.4 Campagneambassadeurs 2018

Naam ambassadeur
Bilal Mazgouti
Casper Ooteman
Edwin de Wolf
EsmeeAnne de Meulmeester
Estée Gerritsen
Fernand Verweij
Gijs Even
Johan Reekers
Joke van Rijswijk
Lara Baars
Linda van Vliet
Marjolein Buis
Mirjam Hagenaar
Paul Gommers
Paul Toes
Peter Jansen

Bron: <https://www.unieksporten.nl/gelderland-sport-onbeperkt/ambassadeurs>, 2018.

Tabel B2.5 Gegevens Facebook Campagne Gelderland Sport Onbeperkt 2018

Soort gegevens	Aantal
Aantal unieke mensen bereikt	384.000
Relevante video-vertoningen*	88.823
Aantal websitebezoekers	18.436
Totaal aantal weergaven sociale mediacontent	1.447.548
Aantal weergaven post Estée Gerritsen Rio [Video]	272.279
Aantal weergaven post EsmeeAnne de Meulmeester	257.542
Aantal weergaven post Estée Gerritsen	237.336
Aantal weergaven post NOC*NSF	162.787
Aantal weergaven post Haico [Video]	99.382
Aantal weergaven post Odette van Deudekom [Video]	89.179
Aantal weergaven post Djemo	58.560
Aantal weergaven post G-Skaters [Video]	56.800
Aantal weergaven post Bilal Mazgouti [Video]	56.665
Aantal weergaven post Eelke van der Wal	45.757
Aantal weergaven post bijzondere sportmomenten	32.854
Aantal weergaven post Gijs Even	30.152
Aantal weergaven post Holland Classic [Traffic]	26.011
Aantal weergaven post Vakantie Gelderland	14.530
Aantal weergaven post Bilal Mazgouti	7.714

*Gedefinieerd als weergegeven voor langer dan 10-seconden.

Bron: Online Slimmerik, 2018.

Tabel B2.6 Gelderland Sport Onbeperkt Website Bezoek naar aantal sessies 2018

	Aantal sessies
Bron	
Facebook*	21.847
Google	4.422
(direct)	3.191
Twitter	907
gelderlandSPORTonbeperkt.nl	487
LinkedIn	232
Leeftijd (jaren)	
18-24	2.593
25-34	3.895
35-44	3.348
45-54	2.593
55-64	2.172
65+	1.290
Geslacht	
Vrouw	13.215
Man	4.072
Pagina	
/ gelderland-sport-onbeperkt/nieuws/9449/dressuurta- lent-estee- gerritsen-in-topsport-is-mijn-beperking-mijn-kracht	6.126
/ gelderland-sport-onbeperkt/nieuws/9235/ambassadeur-esmee-anne-de- meulmeester-met-sport-doe-je-mee-in-de-maatschappij	5.228
/ gelderland-sport-onbeperkt/nieuws/9127/met- een-rechte-rug-in-je- rolstoel-kun-je-wel-tegen- een-stootje	2.968
/ gelderland-sport-onbeperkt	2.594
/ gelderland-sport-onbeperkt/nieuws/9368/ twaalfjarige-djemo-bloei- op- door-e-hockey-bij-upward	1.373

*Via Facebookapp, browser, mobiel, desktopcomputer.

Bron: Google Analytics via Uniek Sporten, 2019.

Tabel B2.7 Gelderland Sport Onbeperkt websiteactiviteit, in aantallen en gemiddelde 2018

Totaal	Aantal
Sportzoeker ingevuld	201
Bezoekers aan de website	25.575
Sessies	31.987
Gemiddelde	
Tijd op een pagina (seconden)	52
Sessieduur (seconden)	62
Pagina's/sessie	2,18

Bron: Google Analytics via Uniek Sporten, 2019.

Tabel B2.8 Overzicht publiciteit Gelderland Sport Onbeperkt 2018 (artikelen)

Link artikel
https://www.de-band.nl/nieuws/algemeen/320452/gelderland-sport-onbeperkt
http://www.gelre.fm/nieuwsberichten/sport/gelderland-sport-onbeperkt-in-2018/
http://edestad.nl/lokaal/als-ik-sport-voel-ik-me-fantastisch-368138
https://www.gelderland.nl/ledereen-moet-kunnen-sporten-in-Gelderland
https://www.stedendriehoek.net/stedendriehoek/nieuws/gelderland-sport-onbeperkt
https://wijchenseomroep.nl/index.php/8003-ambassadeurs-gelderland-sport-onbeperkt-vragen-aandacht-voor-aangepast-sporten
https://drimble.nl/regio/gelderland/49721324/gelderland-sport-onbeperkt.html
http://www.nijkerksportiefengezond.nl/2018/02/14/aangepast-sporten-bij-club-rebel/
https://www.meegeldersepoort.nl/agenda/week-unieke-sporter-regio-nijmegen/
https://www.nijmegen.nl/nieuws/week-unieke-sporter/
https://ggdgelderlandzuid.nl/nieuws/uitnodiging-congres-unieke-sporter/
http://www.apcg.nl/nieuwsbrief-december-2017/
https://nl.wikipedia.org/wiki/Paul_Toos
https://www.schaatsen.nl/bc/wk-inline-skaten/side-events/
https://www.ab-magazine.nl/nieuws/77-gelderland-sport-onbeperkt-stelt-ambassadeurs-voor/
https://www.destentor.nl/apeldoorn/gehandicapte-ambassadeur-uit-apeldoorn-omarm-iedere-sporter~a86e36ac5/
http://handbiken.nl/nieuws/item/544
http://hollandclassic.nl/AangepastSporten.aspx
http://bmxpapendal.nl/side-events/aangepast/
http://veluweland.nl/deel-je-nieuws-artikel/wielersportbond-ntfu-blij-met-sporters-met-een-beperking-bij-holland-classic
https://www.knhs.nl/nieuws/2018/outdoor-gelderland-start-met-dag-vol-parasport/
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317434/Meer-jongeren-met-beperking-aan-het-sporten-krijgen-wil-gedeputeerde-Markink
https://www.tvgids.nl/meer-jongeren-met-beperking-aan-het-sporten-krijgen-wil-gedeputeerde-markink/youtubevideo/1543251/
https://specialolympics.nl/evenementen/nationale-spelen-2018-in-achterhoek/
https://www.brugnijmegen.nl/nieuws/sport/447607/open-nk-para-atletiek-?redir
https://www.facebook.com/OutdoorGelderland/videos/1745089945584035/
https://www.schaatsen.nl/nieuws/evenementen/side-events-wk-inline/wk-g-inline-skate-dag/
https://nijkerk.nieuws.nl/sport/104103/aangepast-sporten-club-rebel/
https://www.outdoorgelderland.nl/parasport/
https://dewoudenberger.nl/deel-je-nieuws-artikel/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne%2%A0gelderland-sport
https://hoogenlaag.nl/deel-je-nieuws-artikel/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne%2%A0gelderland-sport-0
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2319790/Aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne-Gelderland-sport-onbeperkt
https://edestad.nl/deel-je-nieuws-artikel/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne%2%A0gelderland-sport-1
https://stadtiel.nl/deel-je-nieuws-artikel/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne%2%A0gelderland-sport-2

Vervolg tabel B2.8 Overzicht publiciteit Gelderland Sport Onbeperkt 2018 (artikelen)

Link artikel
https://beuningen.nieuws.nl/nieuws/20180713/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne-gelderland-sport-onbeperkt/
https://www.harderwijkercourant.nl/reader/46852/760911/aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit
https://renkum.nieuws.nl/sports/38784/campagne-gelderland-sport-onbeperkt-creert-aandacht-aangepast-sporten/
http://www.grenzeloos-actief.nl/news/algemeen/aftermovie-van-eerste-inclusieve-judotoernooi-bushi-open-19520
https://www.atletiekunie.nl/nieuws/gelderland-sport-onbeperkt
https://www.achterhoekinbeweging.nl/initiatieven/gelderland-sport-onbeperkt/
https://results.scgvisual.com/2018/ermelo/pdf/r21.pdf
https://blog.han.nl/sportenbewegen/ambassadeur-gijs-even-toprolstoelbasketballer-en-sportkundige-met-een-missie/#more-4590
https://veenendaalsekrant.nl/deel-je-nieuws-artikel/uniek-sporten-op-paralympische-sportdag-veenendaal-479969
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=31&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjk-HVo_ndAhUHZVAKHf2PApk4HhAWMAB6BAgJEAE&url=https%3A%2F%2Fwww.barneveld.nl%2Fnieuws%2Fiedereen-welkom-op-paralympische-sportdag%2F&usg=AOvVaw2vipSHVNG10HGItJOLljuh
https://www.debetuwe.net/activiteit/item/504393/uniek-sporten-op-paralympische-sportdag
https://onk-para-atletiek.nl/jan-markink-blij-met-onk/
https://www.rijnpost.nl/reader/46620/811892/uniek-sporten
http://112harderwijk.nl/page/Nieuwsdetail/49587/iedereen-welkom-op-paralympische-sportdag
https://dorpsraadschaarsbergen.nl/Nieuws/Post/470/OUTDOOR-GELDERLAND-Nationale-en-Internationale-spring-en-dressuurwedstrijden-én-samenwerking-met-Stichting-Bio
http://www.grenzeloos-actief.nl/news/algemeen/sporten-en-bewegen-vergroot-je-zelfvertrouwen-en-zelfredzaamheid-19666
http://www.sportkracht12.nl/nieuws/index/article/120/Aandacht%20voor%20aangepast%20sporten%20groei%20met%20campagne%20Gelderland%20sport%20onbeperkt

Bron: Gelderse Sport Federatie, 2018.

Tabel B2.9 Overzicht publiciteit Gelderland Sport Onbeperkt 2018 (video's Omroep Gelderland)

Link naar video
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317374/Kijk-terug-Special-Olympics-in-Doetinchem-geopend
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317374/Kijk-terug-Special-Olympics-in-Doetinchem-geopend
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317434/Meer-jongeren-met-beperking-aan-het-sporten-krijgen-wil-gedeputeerde-Markink
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2332552/Papa-ik-word-niet-meer-gepest-Jernilius-6-bloeit-op-door-sport
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2323978/Sportlessen-voor-ouderen-in-Doetinchem
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2319790/Aandacht-voor-aangepast-sporten-groeit-met-campagne-Gelderland-sport-onbeperkt
https://www.gelderlandhelpt.nl/2371825-gvo-de-klup-zoekt-vrijwilligers
https://www.omroepgelderland.nl/tv/programma/178582284/Special-Olympics/aflevering/33922
https://www.omroepgelderland.nl/tv/programma/178582284/Special-Olympics/aflevering/33921
https://www.omroepgelderland.nl/tv/programma/178582284/Special-Olympics/aflevering/150424687
https://www.omroepgelderland.nl/tv/programma/777/Gelderland-Sport/aflevering/35029
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2328743/Nieuwe-lift-en-loopbrug-voor-zeilers-met-een-beperking
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2324241/G-voetballers-genieten-op-toernooi-in-Didam
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2319577/Kunt-u-een-plek-bieden-aan-twee-sportrolstoelen-in-de-buurt-van-Valkenhuizen
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317482/Dit-enthousiasme-moeten-we-vasthouden-zeggen-organisatoren-Special-Olympics-Achterhoek
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317036/Terugkijken-Honderden-zwemmers-in-Oude-IJssel
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317359/Olympisch-dorp-in-Groenlo-van-Special-Olympics-geopend
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2317176/Even-geen-toeristen-maar-olympische-sporters-op-vakantiepark-in-Groenlo
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2315693/Daniel-van-den-Berg-krijgt-burgemeestersketting-Special-Olympics
https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2313239/Kampioen-Ricardo-mag-eindelijk-naar-de-bakermat-van-darts
https://www.gelderlandhelpt.nl/2321936-wie-wil-er-met-onze-clieumInten-zwemmen-en-andere-activiteiten-ondernemen
https://www.gelderlandhelpt.nl/2321105-wie-wordt-de-tandem-piloot-van-joelle
https://www.gelderlandhelpt.nl/18251-lijkt-het-u-leuk-om-met-sonja-te-fietsen-op-een-tandem
https://www.gelderlandhelpt.nl/18311-help-roy-naar-de-paralympische-spelen
https://www.gelderlandhelpt.nl/17891-fietst-u-graag-en-wilt-u-iemand-anders-hier-ook-van-laten-genieten-wordt-fietsmaatje
https://www.gelderlandhelpt.nl/16941-mensen-met-of-zonder-handicap-gezocht-voor-het-rolstoelbasketbalteam

Bron: Gelderse Sport Federatie, 2018.

Tabel B2.10 Sportevenementen waar side-events voor mensen met een beperking zijn georganiseerd 2018

Naam evenement
Holland Classic
GSO experience tijdens WK baanwielrennen
Paradag Outdoor Gelderland
Mobiel zitvolleybalveld in aanloop naar WK Zitvolleybal
Boels Ladies Tour
Rush Hour Arnhem
WK inline G-skaten
Prinsjes festival Den Haag
BUSHi OPEN
Buddy Obstacle Run
Padel clinic tijdens Windmill Cup
Bridge to Bridge Loop
NK Mountainbike
Centraal Beheer Midwinter marathon
Bosloop Malden

Bron: interview Gelderse Sport Federatie en provincie Gelderland. Communicatiekalender GSO (2018) tijdschrift Gewoon. Sporten. (december 2018).

Tabel B2.11 Sportverenigingen betrokken bij de campagne 2018

Naam sportvereniging
Watersportvereniging Giesbeek
Skeelerclub Oost-Veluwe
Budovereniging Bushi Arnhem
Stichting Battle4Kids
Lingewaard Slow Sports
Verenigingen die betrokken zijn bij SONS
Hockeyvereniging Upward
Actief Maas en Waal
Atletiekvereniging Cifla
Atletiekvereniging de Liemers
Fitnessclub Rebel
SC Woezik
VAS IJsselstreek
TV Beekhuizen
Nijmegen Atletiek
RV de Waal
Rowing without limits
LTV Irminloo
Welcom
OTV Oosterbeek

Bron: Gelderse Sport Federatie, 2019.

Bijlagen hoofdstuk 3

Tabel B3.1 Kenmerken sportorganisaties met leden of donateurs

	Grootte (n=368)			Soort Sport			Aantal leden met een beperking		
	Totaal leden	100 t/m 100 leden	Meer dan 250 leden	Team	Duo	Solo	Hoger dan gemiddeld (30.8)	Lager dan gemiddeld (30.8)	
Totaal	37	34	29	31	23	46	18	82	
Leden met een beperking (n=368)									
Ja	60	58	52	70	53	58	63	18	82
Nee	40	42	48	30	47	42	37	n/a	n/a
Sportaanbod voor leden met een beperking (n=219)									
Vereniging alleen voor mensen met een beperking	1	3	2	0	2	0	2	n/a	n/a
Aparte groepen voor mensen met een beperking	29	13	17	57	48	23	23	53	26
Geen speciaal aanbod	76	88	86	54	52	87	82	64	78
Specifieke kader voor leden met een beperking (n=219)									
Speciaal opgeleide trainers/begeleiders	25	18	11	46	34	17	25	47	21
Vrijwilligers die we rondom het sport in kunnen zetten	12	8	9	20	21	11	9	17	12
Geen specifieke kader	68	79	82	45	57	77	70	44	73
Bereid om sporters met een beperking (meer) deel te laten nemen (n=368)									
Ja	49	46	43	60	48	47	49	72	58
Misschien	38	38	41	33	36	46	36	25	33
Nee	3	4	4	1	6	4	2	0	2

Bron: enquête bekendheid en betrokkenheid themajaar Gelderland, 2019.

